

DEN 9 JUNI 2022

HANDLINGSPROGRAM

FÖREBYGGANDE VERKSAMHET OCH RÄDDNINGSTJÄNST
ENLIGT LAG (2003:778) OM SKYDD MOT OLYCKOR

RÄDDNINGSTJÄNSTEN ÖSTRA KRONOBERG
TINGSRYDS, LESSEBO & UPPVIDINGE KOMMUN

DIARIENUMMER: 2022/29 – 1.3.1

Teckenförklaring

RÖK	Räddningstjänsten Östra Kronoberg
MSB	Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap
SCB	Statistiska Centralbyrån
LSO	Lag (2003:778) om skydd mot olyckor
FSO	Förordning (2003:789) om skydd mot olyckor
MSBFS	Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps författningssamling
IDA	Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps statistik- och analysverktyg
FIP	Första Insats Person
SL	Styrkeledare
IL	Insatsledare
RIL	Regional Insatsledare
VB	Vakthavande Befäl
VRC	Vakthavande Räddningschef
UAV	Unmanned Aerial Vehicle
LK 1	Ledningskurs 1 (MSB:s ledningsutbildning för gruppleddare och styrkeledare)
LK 2	Ledningskurs 2 (MSB:s ledningsutbildning för insatsledare och regional insatsledare)

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	4
2	Beskrivning av förbundet	5
2.1	Tingsryd kommun.....	8
2.2	Uppvidinge kommun	9
2.3	Lessebo kommun.....	10
3	Styrning av skydd mot olyckor	11
4	Risker	12
4.1	Övergripande beskrivning	12
4.1.1	Föreskrivna olyckstyper	15
4.2	Brand i byggnad.....	16
4.3	Brand utomhus.....	18
4.3.1	Brand i skog eller mark	19
4.3.2	Brand fordon/fartyg.....	21
4.3.3	Brand i avfall/återvinning.....	21
4.4	Trafikolycka.....	22
4.5	Olycka med farliga ämnen.....	24
4.6	Naturolycka	26
4.7	Drunkning.....	27
5	Värdering.....	29
6	Mål	31
6.1	Övergripande verksamhetsmål	32
7	Förebyggande – förmåga och verksamhet.....	34
7.1	Tillsyn.....	34
7.2	Stöd till den enskilde	34
7.3	Rengöring och brandskyddskontroll.....	35
7.4	Övriga förebyggande åtgärder	35
8	Räddningstjänst – förmåga och verksamhet.....	36
8.1	Övergripande	36
8.1.1	Tillgång till egna resurser.....	36
8.1.2	Tillgång till resurser i samarbete med andra kommuner och organisationer	38
8.1.3	Alarmering av räddningsorganet.....	40
8.1.4	Brandvattenförsörjning.....	40
8.1.5	Responstid	41
8.1.6	Överlåtande åt annan att vidta inledande begränsade åtgärder	43
8.1.7	Samverkan med andra aktörer.....	43
8.1.8	Varning och information till allmänheten	43

8.2	Per olyckstyp	44
8.2.1	Brand i byggnad	44
8.2.2	Brand utomhus	47
8.2.3	Trafikolycka	49
8.2.4	Olycka med farliga ämnen	51
8.2.5	Naturolycka	54
8.2.6	Drunkning.....	57
8.3	Ledning i räddningstjänsten.....	59
8.3.1	Räddningstjänstsamverkan Småland-Blekinge (RSB).....	59
8.3.2	Beslutsdomäner	60
8.4	Samtidiga och omfattande räddningsinsatser	62
8.5	Räddningstjänst under höjd beredskap	63
9	Uppföljning, utvärdering och lärande	64
Bilaga A: Dokumentförteckning		65
Bilaga B: Beskrivning av samråd.....		66
Bilaga C: Hamnar och dess gränser i vatten.....		68

1 Inledning

Detta dokument utgör handlingsprogram för den förebyggande verksamheten enligt 3 kap. 3 § och för räddningstjänst enligt 3 kap. 8 § i lag (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) för Räddningstjänsten Östra Kronoberg. Räddningstjänsten Östra Kronoberg är ett kommunalförbund vilket utgörs av tre kommuner: Tingsryd, Lessebo och Uppvidinge.

Dokumentet följer en given struktur enligt Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter om innehåll och struktur i kommunens handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst (MSBFS 2021:1).

Handlingsprogrammet har samråtts med närliggande kommuner och myndigheter som kan bli påverkade av förmågan som kommunen har inom sitt geografiska område. Samrådsredogörelse återfinns i Bilaga B.

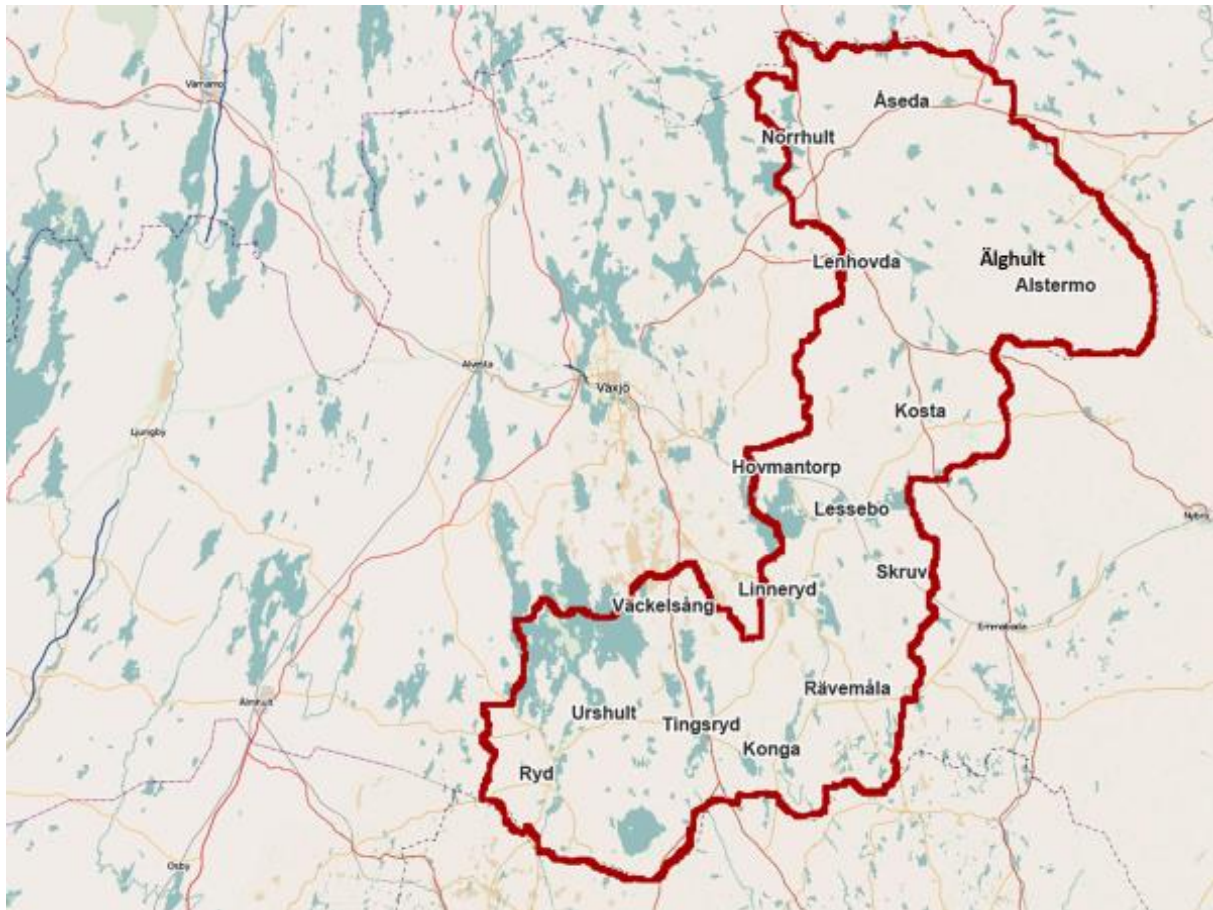
Beslut om fastställande av handlingsprogrammet har fattats av förbundsdirektionen den 2022-06-22 och handlingsprogrammet gäller från 2022-06-23.

Eventuella ändringar, t.ex. på grund av förändrad riskbild, mål, förmåga eller verksamhet bör dock leda till en revidering av handlingsprogrammet. Handlingsprogrammet ska aktualiseras minst en gång per mandatperiod.

Detta handlingsprogram ersätter tidigare handlingsprogram, Dnr 2020/103 - 015.

2 Beskrivning av förbundet

Förbundet utgörs av de tre kommunerna Tingsryd, Lessebo och Uppvidinge. Dessa tre har sammanlagt 30 522 invånare över en landareal på 2642 km² och en vattenareal på 262 km². Det bor 11,6 invånare/km² (landareal) där motsvarande värde för hela Sverige är 25,3. I förbundsområdet bor 74 % av kommuninvånarna i tätorter medan resterande 26 % bor på landsbygden.¹ 90 % av förbundets landareal utgörs av skog och det längsta avståndet mellan förbundets södra och norra del är ca 15 mil. Figur 1 nedan visar en översiktsbild av förbundsområdet och dess tätorter.

Figur 1 Förbundets geografiska område.

Under sommarhalvåret ser kommunerna en betydande folkmängdsökning. Dels då det finns många sommarboende inom kommunerna, dels då området ser omfattande sommarturism. Flertalet av turisterna kommer från Danmark och Tyskland och talar därmed oftast inte svenska. Detta innebär även ett ökat trafiktryck under perioden.

Sveriges 290 kommuner kategoriseras av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) i nio olika kommungrupper. Tingsryd och Uppvidinge kommuner tillhör grupp B5 Lågpendlingskommun nära större stad då mindre än 40 procent av nattbefolkningen pendlar till arbete i större stad. Lessebo kommun tillhör grupp B4 Pendlingskommun nära större stad då minst 40 procent av nattbefolkningen pendlar till arbete i större stad.²

¹ SCB, statistik daterad 2020-12-31, hämtad 2021-07-05. <https://kommunsiffror.scb.se/>

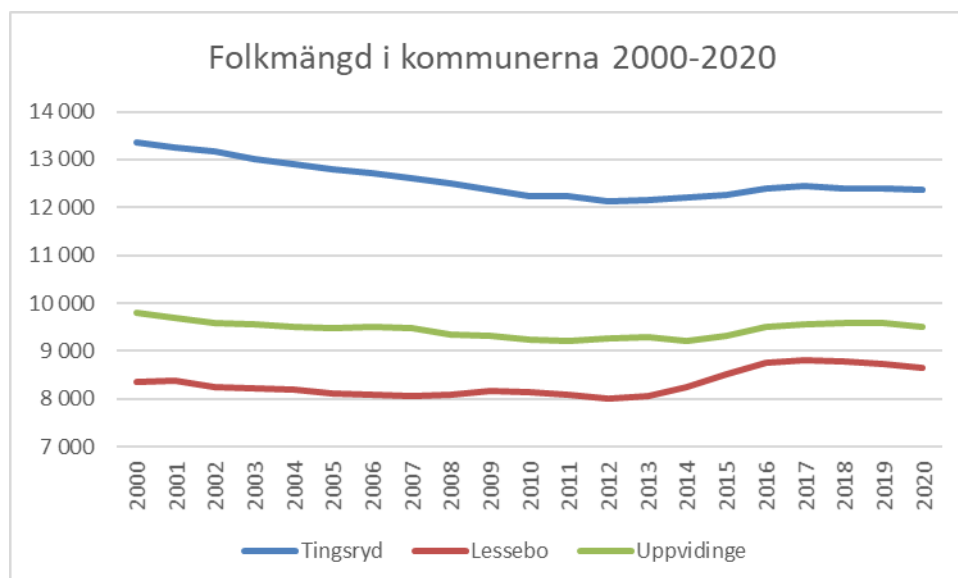
² <https://skr.se/tjanster/kommunerlandsting/faktakommunerochlandsting/kommungruppsindelning.2051.html>

Tabell 1 nedan visar folkmängd och areal samt fördelningen av dessa över olika kategorier i Sverige, förbundets medlemskommuner, samt förbundet som helhet.

Tabell 1 Folkmängd och areal samt fördelning över olika kategorier för Sverige, förbundet och dess medlemskommuner. Data hämtad från SCB daterad 2020-12-31³, Arealer daterad 2011-12-31⁴.

Parameter	Sverige	Tingsryd	Lessebo	Uppvidinge	Förbundet
Kommungrupp		B5	B4	B5	
Folkmängd	10 379 295	12 369	8 655	9 498	30 522
Kvinnor	49,7%	48,6%	48,7%	47,9%	48,4%
Män	50,3%	51,4%	51,3%	52,1%	51,6%
Medelålder	41,4	46,1	42,4	43,5	44,2
Svenskfödda	80,3%	83,2%	74,1%	77,3%	78,8%
Utlandsfödda	19,7%	16,8%	25,9%	22,7%	21,2%
Tätort	87,4%	63,3%	88,9%	74,0%	73,9%
Landsbygd	12,6%	36,7%	11,1%	26,0%	26,1%
Arbetslösa 20-64 år	20,5%	19,8%	24,7%	18,4%	20,8%
Landareal km²	410 335	1 049	415	1 178	2 642,18
Vattenareal km²	121 459	164	44	55	262,02
Total Areal km²	531 794	1 213	459	1 233	2 904,20
Folktäthet	25,29	11,79	20,87	8,06	11,55

Folkmängden i kommunerna såg en avtagande trend från 2000–2012, denna trend var störst i Tingsryd kommun. Under perioden 2013–2016 ökade invånarantalet istället i kommunerna och då framförallt i Lessebo kommun. Därefter har trenden varit svagt avtagande. Folkmängden i respektive kommun under de senaste 20 åren presenteras i **Fel! Hittar inte referenskälla.** nedan.

Figur 2 Folkmängden per år under perioden 2000–2020 i förbundets medlemskommuner. Data hämtad från SCB daterad 2020-12-31³.

³ SCB, statistik daterad 2020-12-31, hämtad 2021-07-05. <https://kommunsiffror.scb.se/>

⁴ SCB, statistik daterad 2011-12-31, hämtad 2021-07-05 <https://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/>

Folkmängden i alla tre kommunerna beräknas minska till år 2040 enligt SCB:s befolkningsframskrivning⁵. Denna beräkning omfattar endast antalet födda, döda och antalet som flyttar och den bygger på att den tidigare observerade utvecklingen fortsätter framöver. Kommunernas egna planer för exempelvis bostadsbebyggelse eller liknande är inte beaktat i beräkningarna. Beräkningarna är en befolkningsframskrivning, inte en prognos. Tabell 1 nedan redovisar den beräknade folkmängden 2040 enligt denna framskrivning.

Tabell 2 Befolkningsframskrivning 2040

Kommun	Folkmängd 2020	Folkmängd 2040	Förändring	Förändring %
Tingsryd	12 369	11 840	-529	-4 %
Lessebo	8 655	7 943	-712	-8 %
Uppvidinge	9 498	8 185	-1 313	-14 %
Förbundet	30 522	27 968	-2 554	-8 %

Inom Tingsryds kommun ser kommunen bland annat följande utvecklingstendenser:

- Förtätning av orter i hela kommunen.
- Väckelsång kan få en betydligt ökad inflyttning i samband med planerad EKO-by.
- Tingsryd är den ort som expanderar mest vad gäller nybyggnation.
- En ny ishockeyarena planeras i Tingsryd vilken kan leda till större inflöde av publik.
- Allt fler transporter med farligt gods kan få stor lokal påverkan.

Inom Uppvidinge kommun ser kommunen bland annat följande utvecklingstendenser:

- Industriverksamheten växer löpande
- Flera vindkraftsparker byggs i kommunen och 47 verk ska stå färdiga under 2022. Vindkraftsparkerna i det s.k. Uppvidingeklustret kräver nya kraftledningar och anslutningar till stamnätet.
- En tendens till ökande transporter då tex kommunal verksamhet struktureras om.
- Från 2022-07-01 tillhör Uppvidinge kommun planeringszonen kring kärnkraftverket i Oskarshamn.

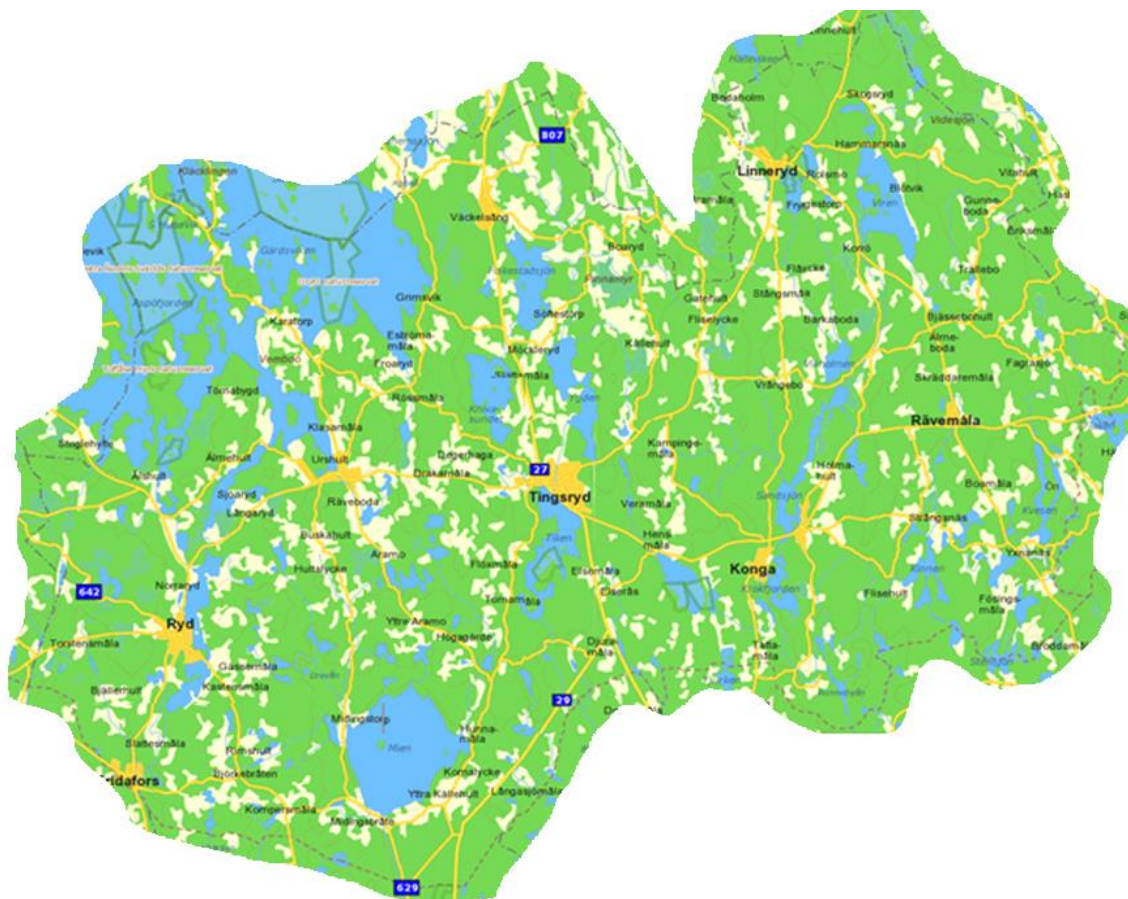
Inom Lessebo kommun ser kommunen bland annat följande utvecklingstendenser:

- Förtätning av orter i hela kommunen.
- Hovmantorp är den ort som främst expanderar vad gäller bebyggelse.
- Översyn av vattenförsörjning från Hovmantorp till Lessebo pågår. Detta ger ökad känslighet för störningar.
- Personpendling med tåg genom kommunen förväntas öka de närmaste åren.
- My multihall planeras i Kosta. Detta kan innebära ökat tillflöde av publik mm.
- Upprustat totalförsvar skulle kunna innebära ökad aktivitet på Kosta skjutfält.

⁵ SCB, statistik daterad 2021-06-03, hämtad 2021-11-08 <https://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/>

2.1 Tingsryd kommun

Tingsryd kommun har 12 369 invånare över en landareal på 1049 km² och en vattenareal på 164 km². Det bor 10,2 invånare/km² (landareal) i kommunen. 63 % av kommuninvånarna bor i tätorter medan resterande 37 % bor på landsbygden. Figur 3 nedan visar en översiktbild över Tingsryd kommun.

Figur 3 Karta över Tingsryd kommun.

Inom Tingsryd kommun finns det ett antal medelstora företag inom framförallt vård och omsorg, tillverkning samt utvinning. Tre av de största arbetsgivarna förutom kommunen själv är: Nytida Månstenen AB som är en omsorgsverksamhet, Nelson Garden AB som är ett grossistföretag inom fröer och trädgårdsprodukter, Orthex Sweden AB som tillverkar plastprodukter. Tabell 3 nedan redovisar folkmängden i Tingsryd kommuns 7 tätorter.

Tabell 3 Folkmängd i Tingsryds tätorter. Data hämtad från SCB daterad 2020-12-31⁶.

Tätort	Konga	Linneryd	Ryd	Rävemåla	Tingsryd	Urshult	Väckelsång
Folkmängd	458	449	1 450	302	3 197	967	979

⁶ SCB, Publicerad 2021-03-23, hämtad 2021-07-05. www.scb.se/MI0810

2.2 Uppvidinge kommun

Uppvidinge kommun har 9 498 invånare över en landareal på 1178 km² och en vattenareal på 55 km². Det bor 7,7 invånare/km² (landareal) i kommunen. 74 % av kommuninvånarna bor i tätorter medan resterande 26 % bor på landsbygden. Figur 4 nedan visar en översiktsbild över Uppvidinge kommun.

Figur 4 Karta över Uppvidinge kommun.

De största branscherna i Uppvidinge kommun är aluminium, glas, metall och trä. Två av de största arbetsgivarna förutom kommunen själv är: Elitfönster Produktion AB som tillverkar fönster samt ProfilGruppen Extrusions AB som tillverkar aluminiumprofiler. Tabell 4 nedan redovisar folkmängden i Uppvidinges kommuns 5 tätorter.

Tabell 4 Folkmängd i Uppvidinges tätorter. Data hämtad från SCB daterad 2020-12-31⁷

Tätort	Alstermo	Lenhovda	Norrhult-Klavrestrom	Åseda	Älgshult
Folkmängd	875	1 769	1 215	2 698	457

⁷ SCB, Publicerad 2021-03-23, hämtad 2021-07-05. www.scb.se/MI0810

2.3 Lessebo kommun

Lessebo kommun har 8 655 invånare över en landareal på 415 km² och en vattenareal på 44 km². Det bor 20,9 invånare/km² (landareal) i kommunen. 89 % av kommuninvånarna bor i tätorter medan resterande 11 % bor på landsbygden. Figur 5 nedan visar en översiktbild över Lessebo kommun.

Figur 5 Karta över Lessebo kommun.

Des största branscherna i Lessebo kommun är besöksnäring, glas- och pappersindustri, trä samt transport. Tre av de största arbetsgivarna förutom kommunen själv är: Kosta Boda Art Hotell AB som bedriver hotellverksamhet, Lessebo Paper AB som producerar finpapper och Kosta Glasproduktion AB som är ett av de största glasbruken i Sverige. Tabell 5 nedan redovisar folkmängden i Lessebo kommuns 4 tätorter.

Tabell 5 Folkmängd i Lessebos tätorter. Data hämtad från SCB daterad 2020-12-31⁸

Tätort	Hovmantorp	Kosta	Lessebo	Skruv
Folkmängd	3 199	915	3 051	524

⁸ SCB, Publicerad 2021-03-23, hämtad 2021-07-05. www.scb.se/MI0810

3 Styrning av skydd mot olyckor

Detta handlingsprogram är antaget av förbundsdirektionen den 2022-06-22.

Enligt MSBFS 2021:1 6 § ska kommunen ange hur uppgifterna enligt LSO är fördelade inom kommunen samt mellan kommunen och kommunalförbundet. Denna fördelning beskrivs i Räddningstjänsten Östra Kronobergs ägardirektiv.

Enligt förbundsordningen ska kommunalförbundet Räddningstjänsten Östra Kronoberg hålla en för Lessebo, Tingsryd och Uppvidinge kommuner gemensam organisation för skydd mot olyckor med syfte att ge hjälp till självhjälp samt att rädda plötsligt hotade värden.

Förbundets huvuduppgifter är att arbeta förebyggande och stödja den enskilde så att denne kan ta sitt ansvar för att eliminera, förhindra och begränsa olyckor samt att rädda plötsligt hotade värden i form av liv, egendom och miljö.

Räddningstjänsten Östra Kronoberg ska genom sin verksamhet skapa trygghet och säkerhet hos invånarna och de som vistas i Lessebo, Tingsryd och Uppvidinge kommuner såväl i vardagen som i händelse av olyckor, extraordinära händelser samt under höjd beredskap.

Räddningstjänsten Östra Kronoberg ges i uppdrag att svara för nedanstående lagstiftningar med förtydliganden och avgränsningar. (Flera lagstiftningar i ägardirektivet men HP avser endast LSO)

Lag (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO):

- Uppdraget gäller enbart kommunens roll som myndighet. I rollen som enskild har kommunerna ett eget ansvar för sitt brandskydd i likhet med alla andra företag och individer.
- Uppdraget gäller inte samordningsuppdraget avseende förebyggande skydd mot andra olyckor än bränder (andra delen i första stycket i 3 kap. 1 § LSO). Däremot ska Räddningstjänsten Östra Kronoberg biträda medlemskommunerna i deras arbete med handlingsprogram för att åstadkomma skydd mot andra olyckor än bränder.
- Räddningstjänsten Östra Kronoberg ska stödja drabbade efter en olycka genom efterföljande arbete (skapa mervärde) utöver det som ligger inom ramen för begreppet räddningstjänst utan att dra på sig betydande kostnader.
- För att behålla en yttäckande utryckningsorganisation och etablera tidig första insats ska Räddningstjänsten Östra Kronoberg utveckla kompletterande operativa metoder.

4 Risker

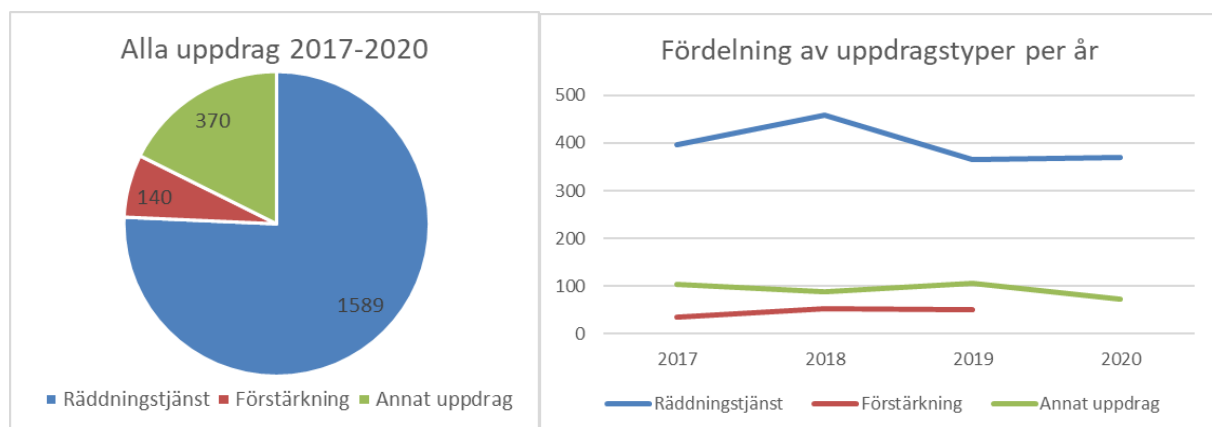
Enligt MSBFS 2021:1 7 och 8 §§ ska handlingsprogrammet beskriva de risker för olyckor inom förbundet som kan föranleda räddningsinsatser, hur ofta de kan förväntas inträffa och med vilka konsekvenser. Utöver en övergripande beskrivning av dessa risker ska även ett antal olyckstyper beskrivas mer detaljerat i separata delkapitel.

Insatsstatistiken i detta kapitel är mestadels grundad på de händelserapporter vilka skapas i verksamhetssystemet Daedalos efter varje uppdrag som räddningstjänsten utför enligt 3 kap. 10 § LSO. Viss insatsstatistik är i stället hämtad från MSB:s statistik- och analysverktyg IDA⁹. Statistik hämtad från Daedalos omfattar samtliga uppdrag som RÖK genomfört under avsedd period, oavsett var de inträffat. Statistik hämtad från IDA omfattar endast de händelser som inträffat inom förbundets medlemskommuners gränser. I de fall annat inte nämns specifikt är statistiken under denna rubrik hämtad från Daedalos.

4.1 Övergripande beskrivning

Sedan 2017 kategoriseras händelser dit räddningstjänsten larmats enligt tre uppdragskategorier: Räddningstjänst, Förstärkning samt Annat uppdrag. Räddningstjänst avser uppdrag som utgör räddningstjänst enligt 1 kap. 2 § LSO och där RÖK var primärt ansvarig för olyckan. Även förstärkning avser uppdrag som utgör räddningstjänst men där en annan räddningstjänst hade det primära ansvaret för olyckan och RÖK larmades som förstärkning. Annat uppdrag avser uppdrag som inte utgör räddningstjänst enligt LSO men som RÖK åtagit sig att vara behjälplig med e.g. hjärtstoppslarm och andra sjukvårdslarm. Enligt MSBFS 2021:1 3§ ska handlingsprogrammet endast omfatta de olyckor som kan leda till räddningsinsats, varför uppdragstypen Annat uppdrag inte kommer behandlas vidare efter uppdragsfördelningen nedan.

Figur 6 nedan visar fördelningen av samtliga uppdrag som RÖK larmats till under perioden 2017–2020 fördelat per uppdragstyp respektive år. Under perioden 2017–2020 inträffade totalt 2099 händelser, dessa utgjordes till 76 % av Räddningstjänst, 7 % av Förstärkning och 18 % av Annat uppdrag. Antalet händelser per år har haft en svagt avtagande trend under perioden och det har i genomsnitt inträffat 525 händelser per år varav 432 utgjorts av Räddningstjänst- och Förstärkningsuppdrag.

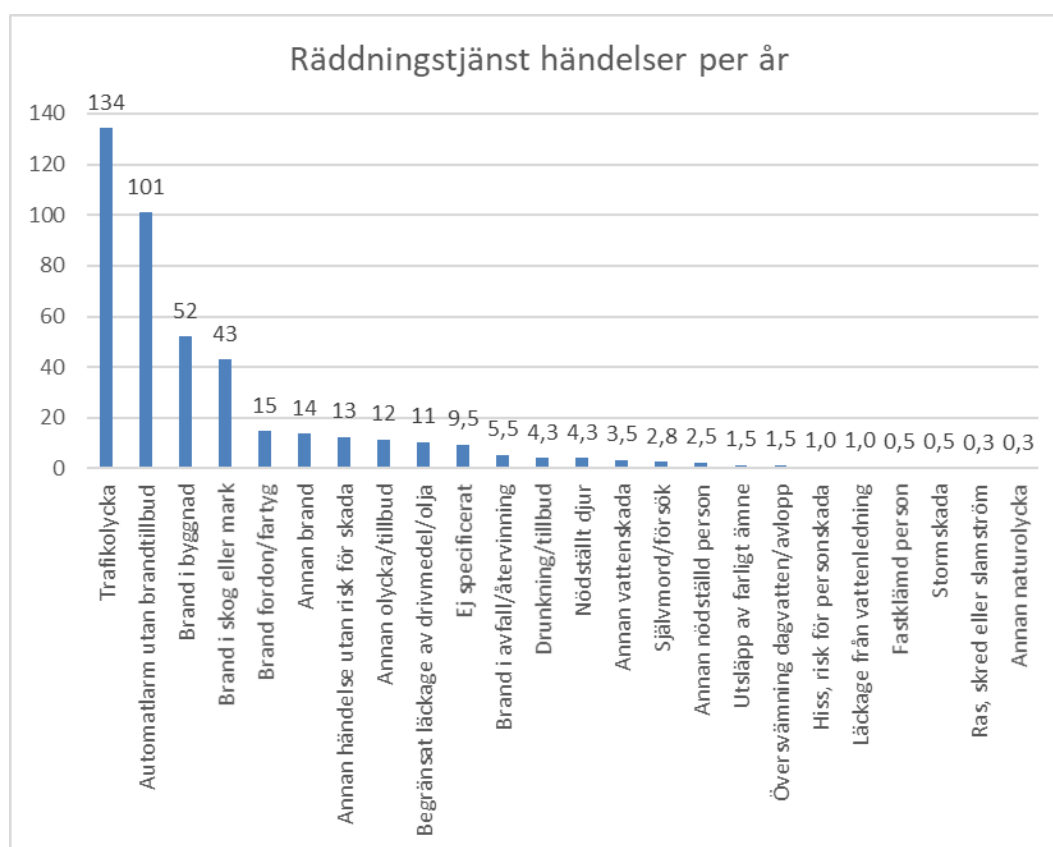

Figur 6 Fördelningen av alla uppdrag under perioden 2017–2020 över de tre uppdragstyperna och över åren

⁹ [IDA - Detaljerad statistik \(msb.se\)](https://msb.se/statistik/ida)

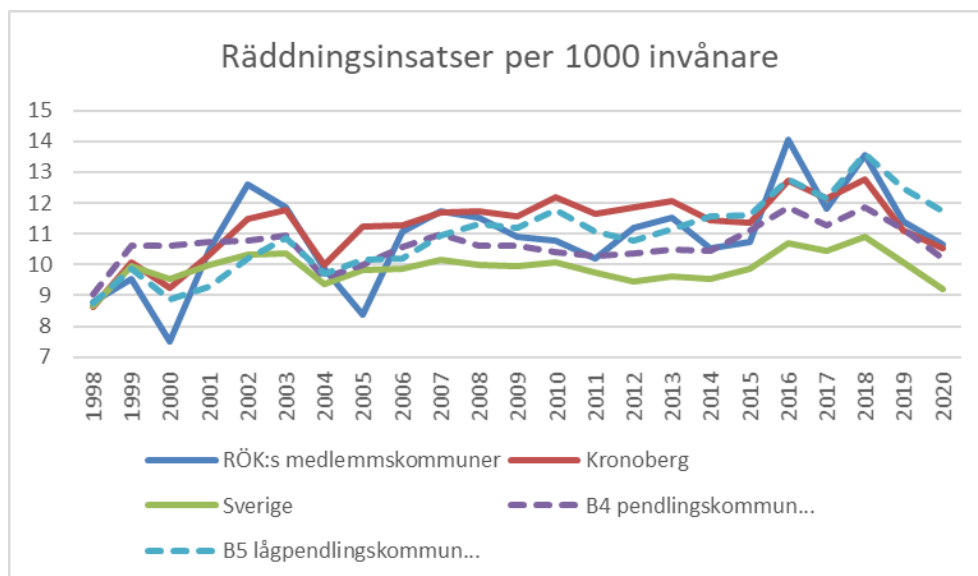
Vid årsskiftet 2019/2020 togs uppdragstypen Förstärkning bort från Daedalos varefter dessa uppdrag klassas som räddningstjänst. Det innebär att det sedan början av 2020 endast finns två uppdragstyper, de uppdrag som utgör räddningstjänst enligt LSO och de som inte gör det. Med undantaget av Figur 6 ovan kommer därför de förstärkningsuppdrag som ingår i statistiken inte behandlas separat utan räknas in i uppdragstypen räddningstjänst. Observera att flera av de parametrar vilka undersöks i efterföljande delkapitel (4.2–4.7) normalt inte specificeras vid förstärkningsuppdrag. Därför saknas viss information från vissa händelser e.g. orsak, startutrymme och värmekälla. I dessa fall kategoriseras de antingen som ”ej specificerat” eller så exkluderas de från datamängden och detta nämns då i förklaringen.

Figur 7 nedan visar det årliga genomsnittet av alla räddningstjänstuppdrag under perioden 2017–2020 fördelat per händelsetyp. De fyra vanligaste händelsetyperna trafikolycka, automatlarm utan brandtillbud, brand i byggnad och brand i skog eller mark utgör 76 % av alla räddningsuppdrag.

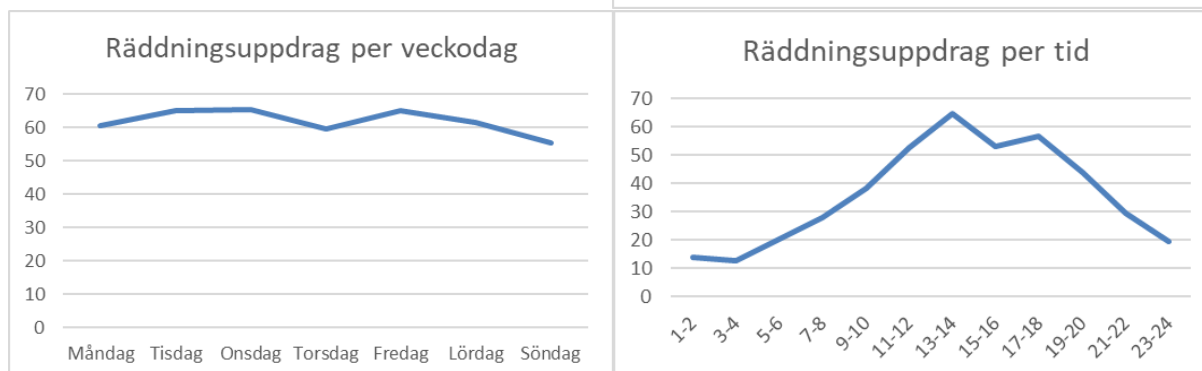
Figur 7 Årliga genomsnittet (2017–2020) av alla räddningstjänstuppdrag fördelat över händelsetyper

För att jämföra olycksfrekvensen med andra områden används i Figur 8 nedan antalet räddningsinsatser enligt LSO per 1000 invånare och omfattar endast de händelser vilka inträffat inom kommungränserna. Statistiken är hämtad från IDA och jämförs mot Kronobergs län, Sverige samt genomsnittet för kommungrupp B4 (Lessebo) och B5 (Tingsryd och Uppvidinge). Rikssnittet har sedan 2007 varit aningen lägre än de fyra andra grupperingarna, RÖK:s medlemskommuner avviker inte mycket från vare sig Kronoberg eller någon av kommungrupperna.

Figur 8 Räddningsinsatser per 1000 invånare över åren 1998–2020. Statistik hämtad från IDA

Figur 9 nedan visar fördelningen av räddningstjänstuppdrag över månader, veckodagar och tid på dygnet. Värdet är ett genomsnitt per år under perioden 2017–2020. Uppdragsfrekvensen var alltså som lägst under vinterhalvåret oktober-mars för att sedan öka under april-maj och var högst under sommarmånaderna juni-augusti. Uppdragsfrekvensen per veckodag fluktuerade betydligt mindre men var aningen lägre på söndagar än resterande veckan. Tiden på dygnet hade den största påverkan på uppdragsfrekvensen med en faktor 4 skillnad mellan det högsta och lägsta värdet. Flest uppdrag skedde på eftermiddagen följt av förmiddag och kväll medan antalet uppdrag sjönk dramatiskt under natten.

Figur 9 Årliga genomsnittet (2017–2020) av räddningstjänstuppdrag fördelat över månader, veckodagar samt tid på dygnet

4.1.1 Föreskrivna olyckstyper

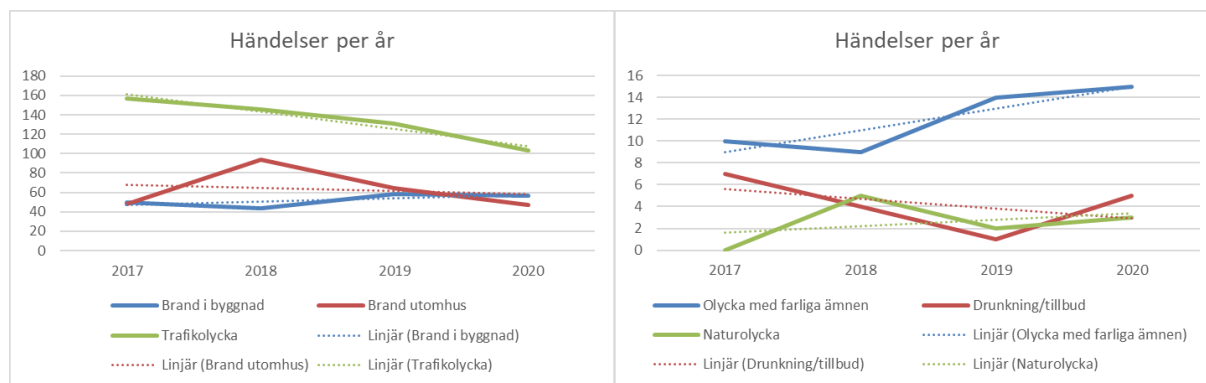
Enligt MSBFS 2021:1 8§ ska extra hänsyn tas till ett antal specifika olyckstyper vilka i större utsträckning kan inträffa i varje kommun och resultera i stora konsekvenser på liv, hälsa, egendom och miljö, samt omfattande räddningsinsatser. Dessa olyckstyper är: Brand i byggnad, Brand utomhus, Trafikolycka, Olycka med farliga ämnen, Naturolyckor samt Drunkning. Tre av dessa olyckstyper omfattar flera av de tidigare nämnda händelsetyperna vilka här i förekommande fall har summerats under den föreskrivna olyckstypen.

Brand utomhus omfattar 3 händelsetyper: Brand i skog eller mark, Brand fordon/fartyg samt Brand i avfall/återvinning. Under perioden 2017–2020 har då 253 händelser med Brand utomhus inträffat vilket gör det till den tredje vanligaste händelsetypen.

Olycka med farliga ämnen omfattar 2 händelsetyper: Utsläpp av farligt ämne samt Begränsat läckage av drivmedel/olja. Under perioden 2017–2020 har då 48 händelser med Olycka med farliga ämnen inträffat.

Naturolycka omfattar 4 händelsetyper: Stormskada, Översvämning dagvatten/avlopp, Ras, skred eller slamström samt Annan naturolycka. Under perioden 2017–2020 har då 10 händelser med Naturolycka inträffat.

Statistiken från perioden 2017–2020 visar på en avtagande trend för trafikolyckor, en svagt avtagande trend för brand utomhus och drunkning/tillbud, en ökande trend för olycka med farliga ämnen samt en svagt ökande trend för brand i byggnad och naturolycka. Figur 10 nedan visar antalet händelser av dessa sex olyckstyper som inträffat under perioden 2017–2020 fördelat per år samt linjära trendlinjerna för varje olyckstyp.

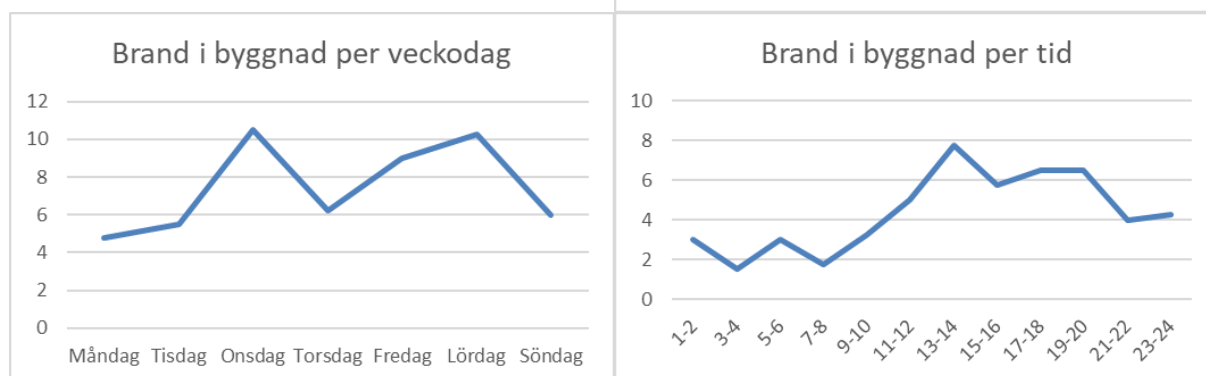

Figur 10 Antalet händelser med de sex föreskrivna olyckstyperna per år under perioden 2017–2020

4.2 Brand i byggnad

Under perioden 2017–2020 larmades RÖK till 209 händelser med brand i byggnad, i genomsnitt 52 händelser per år. Utav dessa ledde 10 till personskador, 101 till egendomsskador och 4 till miljöskador. Totalt blev 3 personer omhändertagna på skadeplats, 9 personer avtransporterade medan 1 person omkom som ett resultat av dessa olyckor. Händelser med brand i byggnad har sett en svagt ökande trend under perioden 2017–2020.

Frekvensen för bränder i byggnader varierade mycket över både månader, veckodagar och tid på dygnet. Flest händelser inträffade under november-januari samt april, på onsdagar och lördagar, samt under eftermiddagar och kvällar. Figur 11 nedan visar den genomsnittliga händelsefrekvensen över ett år per månad, veckodag och tid på dygnet.

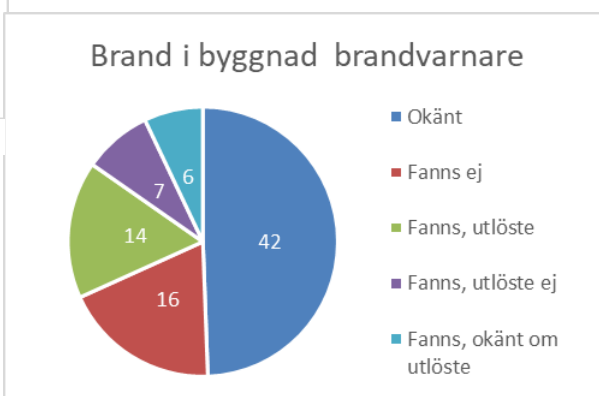
Figur 11 Årliga genomsnittet (2017–2020) av händelser med brand i byggnad fördelat över månader, veckodagar samt tid på dygnet

Figur 12 Orsak till brand i byggnad 2017–2020

Endast i 85 av de 209 inträffade händelserna har specificerat huruvida brandvarnare funnits i byggnaden och i hälften av dessa fall var det okänt. Figur 13 till höger visar fördelningen av brandvarnarens förekomst i de fall detta specificerats för alla händelser av brand i byggnad under perioden 2017–2020.

I de fall orsaken till händelser med brand i byggnad var känd orsakades 54 % av mänsklig handling, 33 % av utrustningsfel och resterande 13 % av naturföreteelse. Figur 12 till vänster visar fördelningen av orsak till brand i byggnad för alla händelser under perioden 2017–2020.

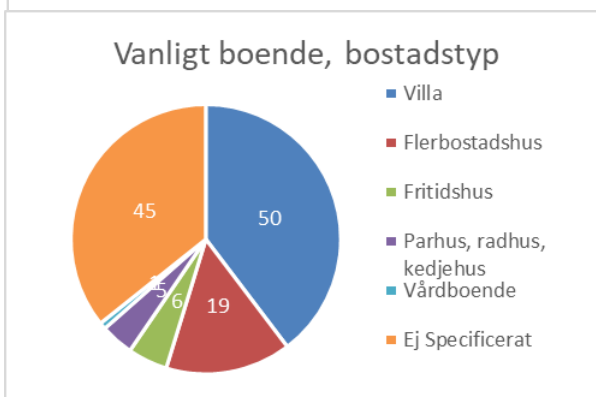

Figur 13 Förekomst av brandvarnare vid brand i byggnad 2017–2020

Över hälften av alla händelser med brand i byggnad inträffade i ett vanligt boende, därefter var skola den mest frekventa miljön. Bränder i vanligt boende inträffade oftast i villor, följt av flerbostadshus. En fjärdedel av alla bränder i byggnader under perioden inträffade i villor.

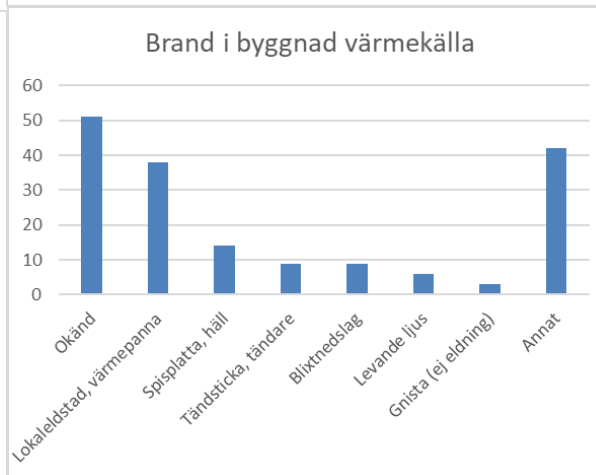
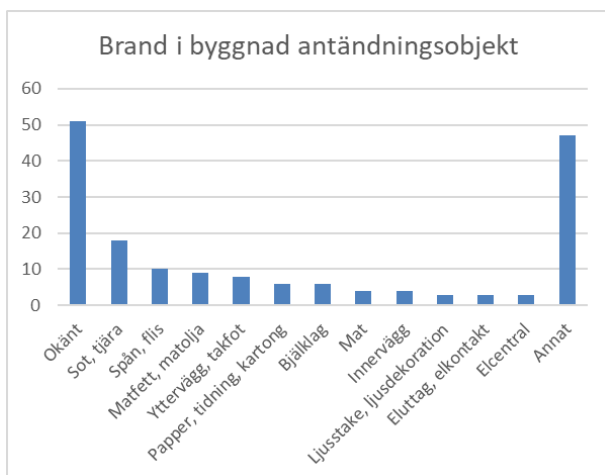
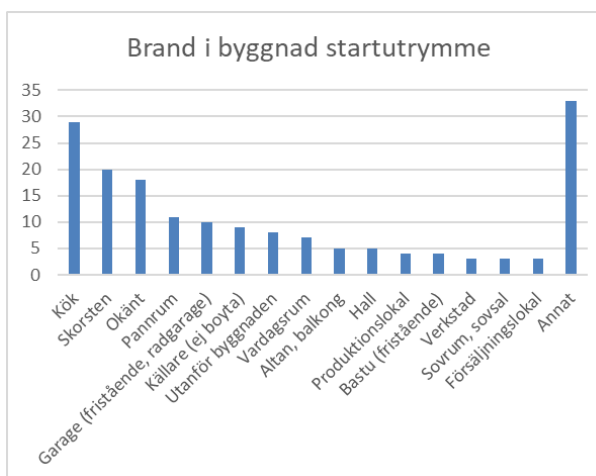

Figur 14 nedan visar fördelningen av händelser med brand i byggnad över miljö där de inträffat och specificerar bostadstyp för bränderna i vanligt boende.

Figur 14 Alla bränder i byggnader 2017–2020 fördelat över miljö, och miljön vanligt boende fördelat över bostadstyp

De vanligaste startutrymmena för bränder i byggnader var kök följt av skorsten. Antändningsobjektet och värmekälla var vanligen okända men de vanligaste kända var sot, tjära respektive lokaleldstad, värmepanna. Figur 15 nedan visar fördelningen över startutrymme, antändningsobjekt samt värmekälla för händelser med brand i byggnad under perioden 2017–2020. Observera att denna information inte specificerats vid de 37 förstärkningsuppdragen mot händelsetypen.

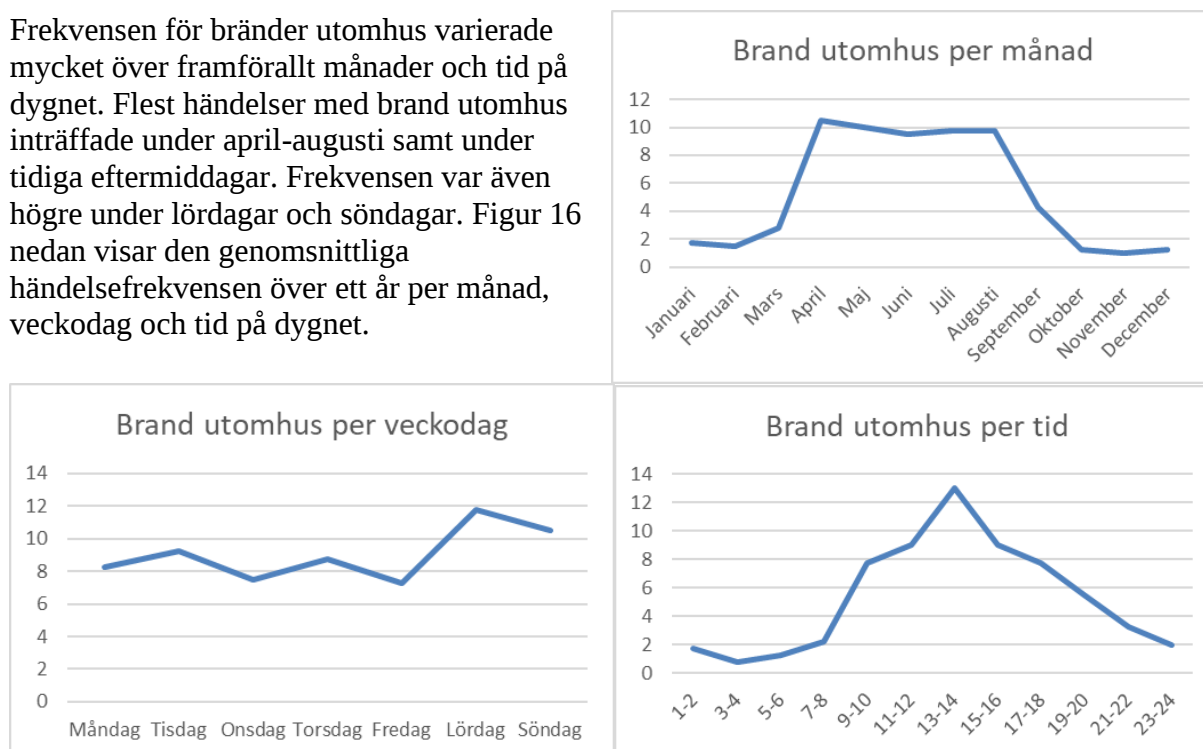

Figur 15 Händelser med brand i byggnad (2017–2020) fördelat över startutrymme, antändningsobjekt och värmekälla. Förstärkningsuppdrag presenteras inte

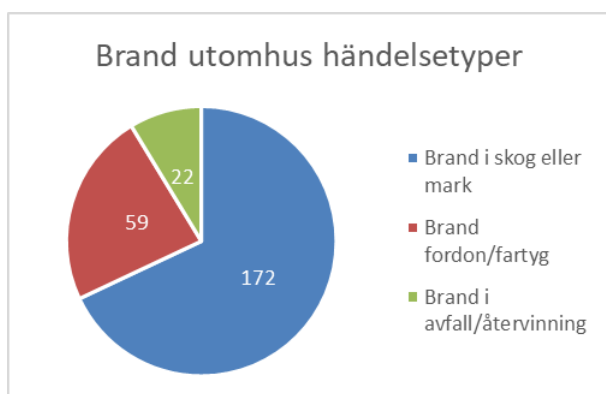
4.3 Brand utomhus

Under perioden 2017–2020 larmades RÖK till 253 händelser med brand utomhus, i genomsnitt 63 händelser per år. Utav dessa ledde 3 till personskador, 88 till egendomsskador och 4 till miljöskador. Händelser med brand utomhus har sett en svagt avtagande trend under perioden 2017–2020.

Frekvensen för bränder utomhus varierade mycket över framförallt månader och tid på dygnet. Flest händelser med brand utomhus inträffade under april-augusti samt under tidiga eftermiddagar. Frekvensen var även högre under lördagar och söndagar. Figur 16 nedan visar den genomsnittliga händelsefrekvensen över ett år per månad, veckodag och tid på dygnet.

Figur 16 Årliga genomsnittet (2017–2020) av händelser med brand utomhus fördelat över månader, veckodagar samt tid på dygnet

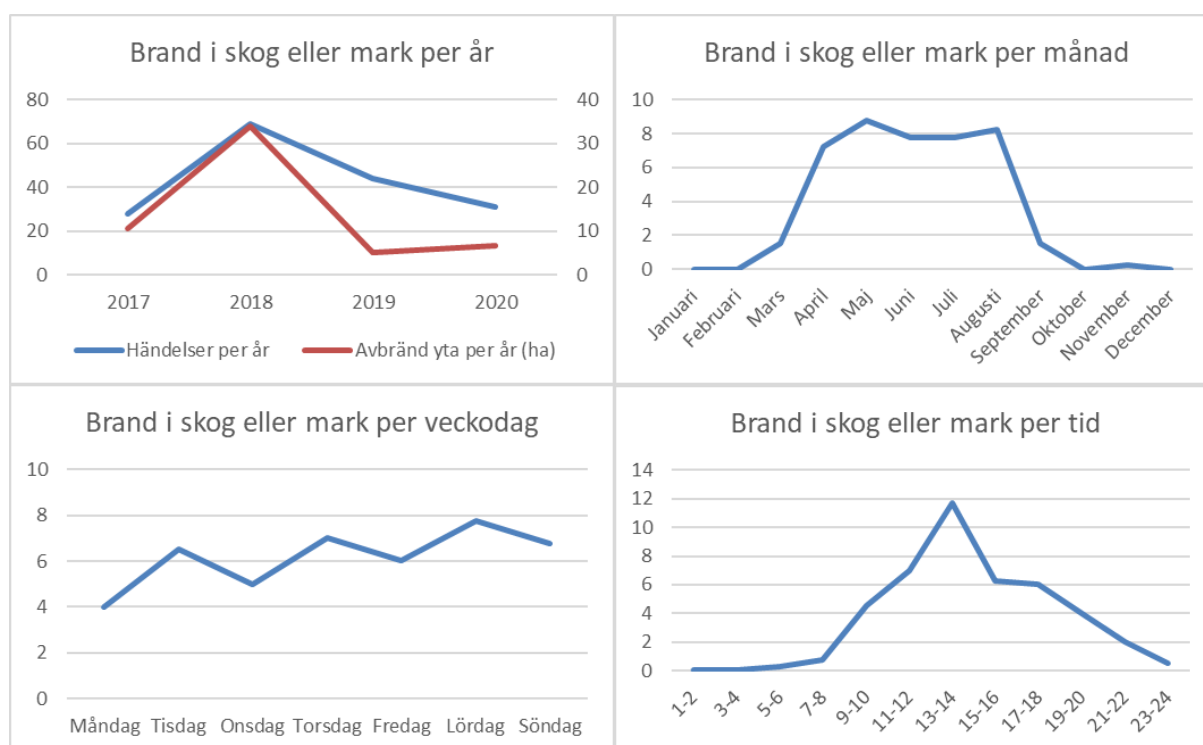
Figur 17 Fördelningen av alla händelser med brand utomhus under perioden 2017–2020 över händelse typer

Brand utomhus innefattar tre olika händelse typer: brand i skog eller mark, brand fordon/fartyg samt brand i avfall/återvinning. Brand i skog eller mark utgjorde två tredjedelar av alla bränder utomhus medan brand fordon/fartyg utgjorde två tredjedelar av resterande. Figur 17 till vänster visar fördelningen av alla händelser med brand utomhus under perioden 2017–2020 över dessa tre händelse typer.

4.3.1 Brand i skog eller mark

Brand i skog eller mark var den vanligaste typen av brand utomhus och utgjorde 172 av händelserna, i genomsnitt 43 händelser per år. Utav dessa ledde 1 till personskador, 43 till egendomsskador men ingen av dem orsakade några miljöskador. Vid två av händelserna har det beslutats om tjänsteplikt enligt 6 kap 1 § LSO.

Figur 18 nedan visar fördelningen av alla händelser med brand i skog eller mark samt den totala ytan avbränd mark dessa orsakat över åren 2017–2020. Observera att 159 ha av den totala avbrända ytan år 2017 orsakades av en enda händelse, resterande bränder i skog eller mark under året brände därmed av en yta av 11 ha. Den stora branden orsakade 74 % av all avbränd yta under hela perioden 2017–2020 och förvränger därmed statistiken kraftigt från medianen varför den exkluderats ur denna graf. Figuren visar även det årliga genomsnittet av händelser med brand i skog eller mark fördelat över månader, veckodagar och tid på dygnet.

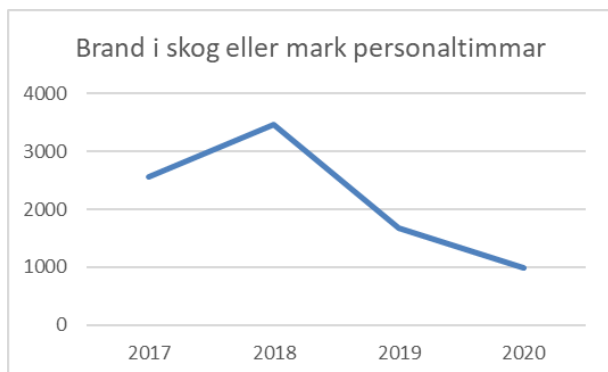
Figur 18 Fördelningen av händelser med brand i skog eller mark och total avbränd yta per år samt det årliga genomsnittet av händelsetypen fördelat över månader, veckodagar och tid på dygnet (2017–2020)

Figur 19 Orsak till brand i skog eller mark (2017–2020)

I de fall orsaken till händelser med brand i skog eller mark var känd orsakades 54 % av mänsklig handling, 39 % av naturföreteelse och resterande 7 % av utrustningsfel. Figur 19 till vänster visar fördelningen av orsak till brand i skog eller mark för alla händelser under perioden 2017–2020.

Värmekällan var vanligen okänd, men den vanligaste kända värmekällan var blixtnedslag följt av eldning utomhus. Blixtnedslag var värmekällan till en tredjedel av alla händelser där denna var känd. Figur 20 till höger visar fördelningen av händelser med brand i skog eller mark under perioden 2017–2020 över värmekälla. Observera att värmekällan inte specificerats vid 28 av de 29 förstärkningsuppdragen.

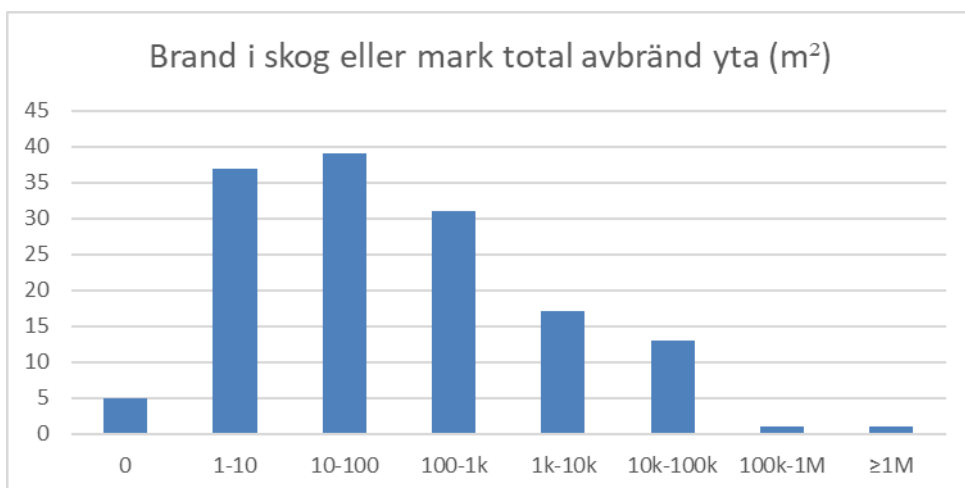
Figur 21 Personaltimmar vid händelser med brand i skog eller mark fördelat över åren 2017–2020

Figur 20 Händelser med brand i skog eller mark (2017–2020) fördelat över värmekälla

Under perioden 2017–2020 togs totalt 8696 personaltimmar i anspråk vid händelser med brand i skog eller mark. Figur 21 till vänster visar fördelningen av personaltimmar vid dessa händelser över åren 2017–2020.

Den vanligaste slutliga omfattningen av yta avbränd mark vid bränder i skog eller mark under perioden 2017–2020 var 10–100 m² (egentligen 10m²≤yta<100m²) följt av 1–10 m². Även bränder som omfattade en yta upp till 1000 m² var vanliga. Endast två bränder har varit större än 10 hektar (100 000 m²). Dessa orsakade en avbränd yta på 16 respektive 159 hektar. Figur 22 nedan visar alla händelser med brand i skog eller mark under perioden 2017–2020 fördelat över den totala avbrända ytan bränderna orsakat. Observera att yta avbränd mark inte specificerats vid 28 av de 29 förstärkningsuppdragen mot händelsetypen.

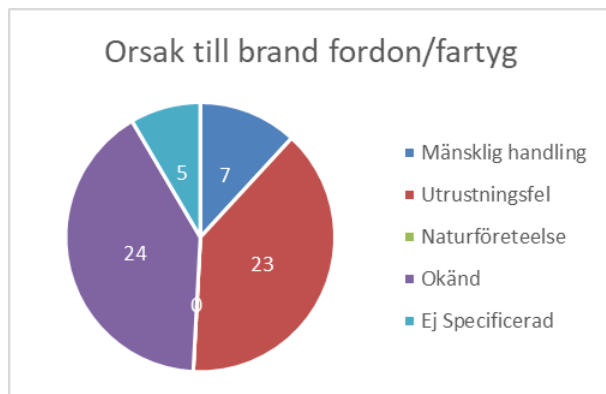

Figur 22 Antal händelser med brand i skog eller mark under perioden 2017–2020 fördelat över brandens omfattning i m²

Under hela perioden 2017–2020 har 17 % av den totala ytan avbränd mark brunnit av innan räddningstjänstens ankomst medan 83 % har blivit avbränd under pågående insats. Om den stora skogsbranden 2017 exkluderas fås istället att 59 % blivit avbränd innan räddningstjänstens ankomst medan 41 % brunnit av under pågående insats.

4.3.2 Brand fordon/fartyg

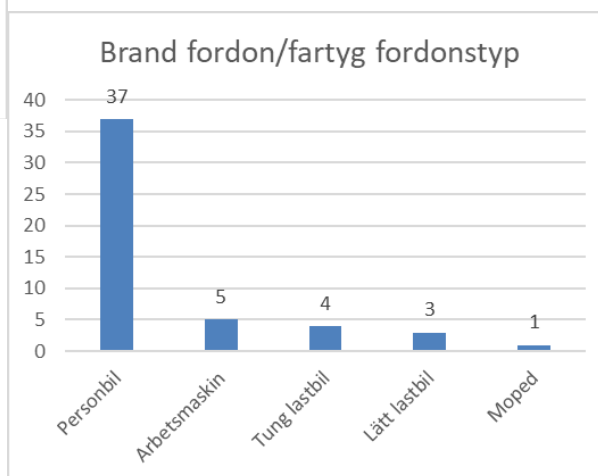
Brand fordon/fartyg var den näst vanligaste typen av brand utomhus och utgjorde 59 av händelserna, i genomsnitt 15 händelser per år. Utav dessa ledde 2 till personskador, 43 till egendomsskador och 4 till miljöskador.

Figur 23 Orsak till brand fordon/fartyg (2017–2020)

Den vanligaste fordonstypen som varit inblandad i händelser med brand fordon/fartyg är personbil. 74 % av alla fordonsbränder har varit i personbilar. Figur 24 till höger visar alla fordon som varit inblandade i händelser med brand fordon/fartyg under perioden 2017–2020 fördelat över fordonstyp. Observera att fordonstyp inte specificerats vid de 5 förstärkningsuppdragen mot händelsetypen.

I de fall orsaken till händelser med brand fordon/fartyg var känd orsakades 77 % av utrustningsfel och resterande 23 % av mänsklig handling. Figur 23 till vänster visar fördelningen av orsak till alla händelser med brand fordon/fartyg under perioden 2017–2020.

Figur 24 Fordonstyper inblandade i brand fordon/fartyg (2017–2020)

4.3.3 Brand i avfall/återvinning

Brand i avfall/återvinning var den minst vanliga typen av brand utomhus och utgjorde 22 av händelserna, i genomsnitt 6 händelser per år. Utav dessa ledde 2 till egendomsskador men de orsakade inga person- eller miljöskador. 15 av händelserna med brand i avfall/återvinning orsakades av mänsklig handling medan orsaken till resterande 7 var okänd.

Värmekällan var ofta okänd men vanligast var eldning utomhus följt av fyrverkeri, pyroteknik. Figur 25 till höger visar fördelningen av alla händelser med brand i avfall/återvinning under perioden 2017–2020 över värmekälla.

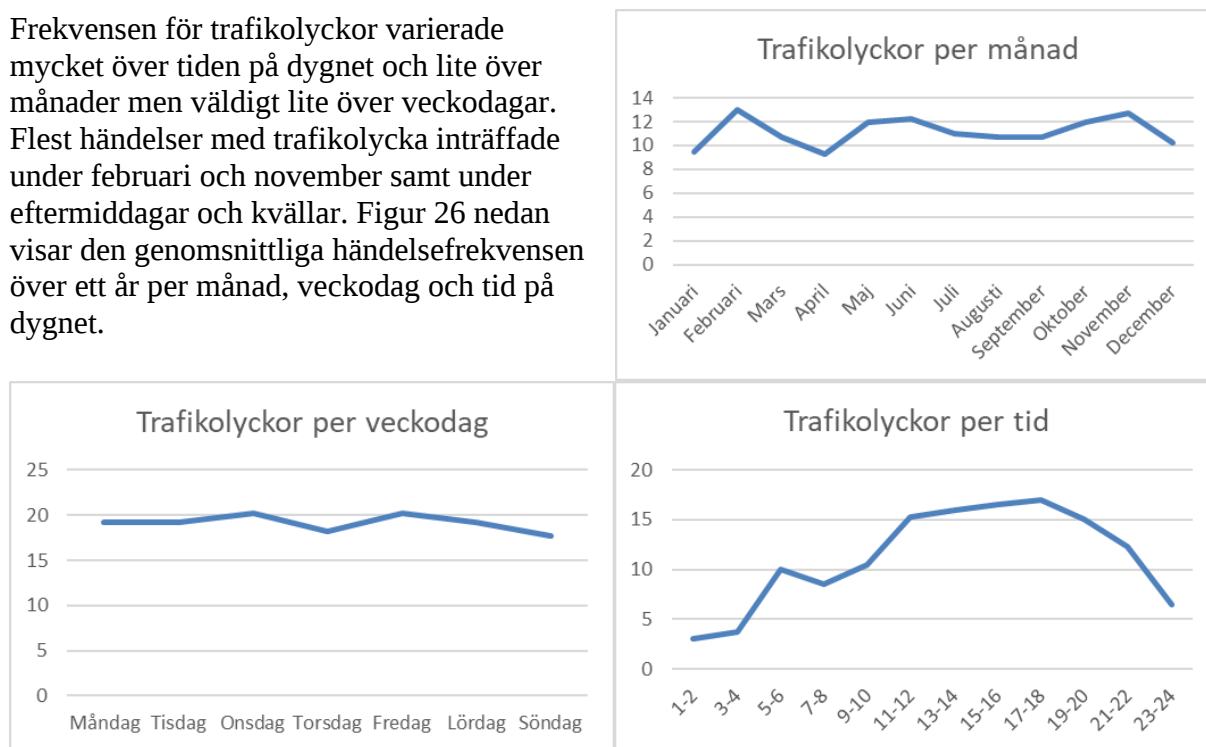

Figur 25 Fördelning av alla händelser med brand i avfall/återvinning under perioden 2017–2020 över värmekälla

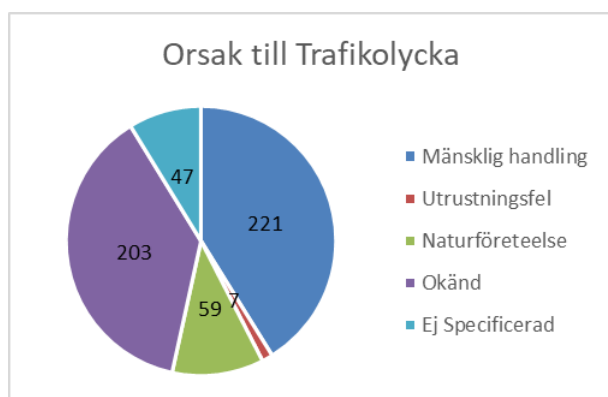
4.4 Trafikolycka

Under perioden 2017–2020 larmades RÖK till 537 händelser med trafikolycka, i genomsnitt 134 händelser per år. Utav dessa ledde 200 till personskador, 378 till egendomsskador och 16 till miljöskador. Totalt blev 39 personer omhändertagna på skadeplats, 239 personer avtransporterade medan 4 personer omkom som ett resultat av dessa olyckor. Händelser med trafikolycka har sett en avtagande trend under perioden 2017–2020.

Frekvensen för trafikolyckor varierade mycket över tiden på dygnet och lite över månader men väldigt lite över veckodagar. Flest händelser med trafikolycka inträffade under februari och november samt under eftermiddagar och kvällar. Figur 26 nedan visar den genomsnittliga händelsefrekvensen över ett år per månad, veckodag och tid på dygnet.

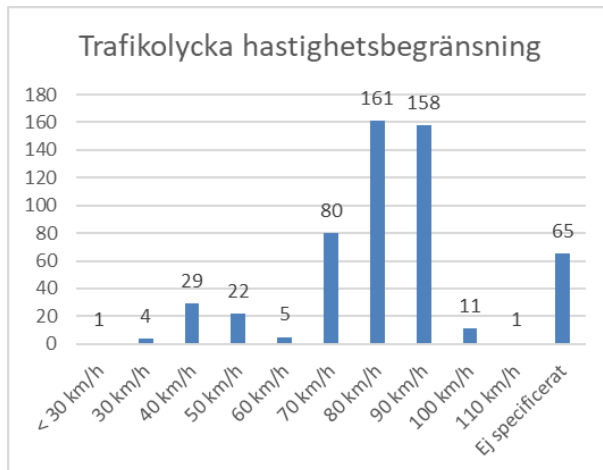

Figur 26 Årliga genomsnittet (2017–2020) av händelser med trafikolyckor fördelat över månader, veckodagar samt tid på dygnet

Figur 27 Orsak till trafikolyckor (2017–2020)

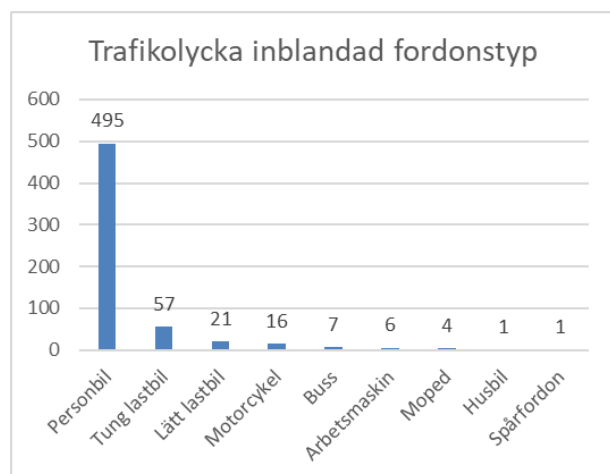
I de fall orsaken till händelser med trafikolycka var känd orsakades 77 % av mänsklig handling, 21 % av naturföreteelse och resterande 2 % av utrustningsfel. Figur 27 till vänster visar fördelningen av orsak till trafikolycka för alla händelser under perioden 2017–2020.

Figur 28 Rådande hastighetsbegränsning vid händelser med trafikolycka (2017–2020)

Den absolut vanligaste fordonstypen som varit inblandad i trafikolyckor var personbil. Nästan 500 personbilar har varit inblandade i de trafikolyckor som inträffat. Figur 29 till höger visar det totala antalet fordon som varit inblandade i trafikolyckor under perioden 2017–2020 fördelat över fordonstyp. Observera att antalet inblandade fordon inte specificerats vid 47 av de 48 förstärkningsuppdragen mot händelsetypen.

De flesta händelser med trafikolycka har inträffat vid en vägsträcka där den rådande hastighetsbegränsningen varit antingen 80 km/h eller 90 km/h. En dryg fjärdedel av alla trafikolyckor har inträffat där vardera av dessa hastighetsbegränsningar har rått. Den därefter vanligaste rådande hastighetsbegränsningen vid trafikolyckor var 70 km/h. Figur 28 till vänster visar fördelningen av händelser med trafikolycka över den rådande hastighetsbegränsningen. Observera att hastighetsbegränsningen inte specificerats vid 47 av de 48 förstärkningsuppdragen mot händelsetypen.

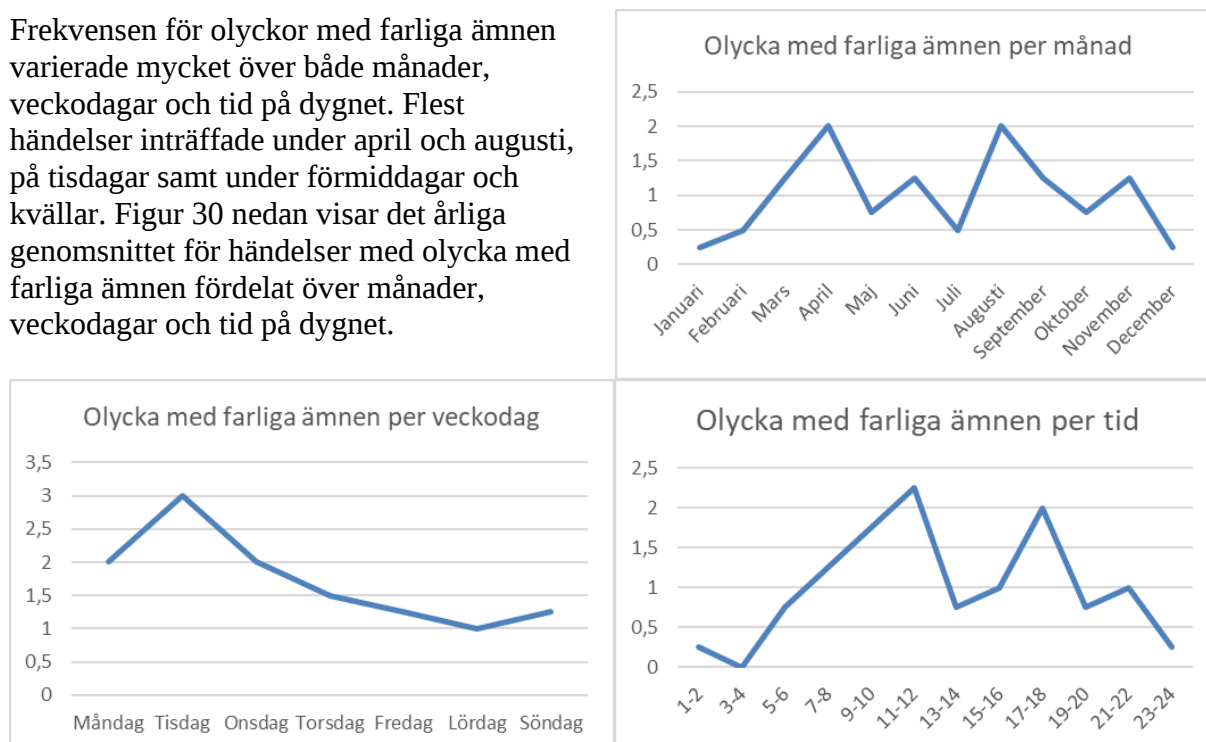

Figur 29 Antalet fordon inblandade i händelser med trafikolycka fördelat över fordonstyp (2017–2020)

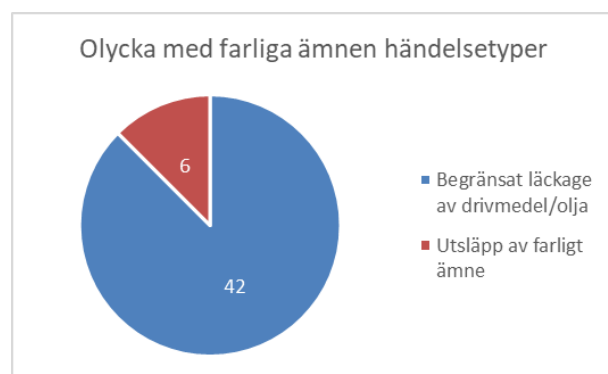
4.5 Olycka med farliga ämnen

Under perioden 2017–2020 larmades RÖK till 48 händelser med olycka med farliga ämnen, i genomsnitt 12 händelser per år. Utav dessa ledde 1 till personskador, 5 till egendomsskador och 7 till miljöskador. Händelser med olycka med farliga ämnen har sett en ökande trend under perioden 2017–2020.

Frekvensen för olyckor med farliga ämnen varierade mycket över både månader, veckodagar och tid på dygnet. Flest händelser inträffade under april och augusti, på tisdagar samt under förmiddagar och kvällar. Figur 30 nedan visar det årliga genomsnittet för händelser med olycka med farliga ämnen fördelat över månader, veckodagar och tid på dygnet.

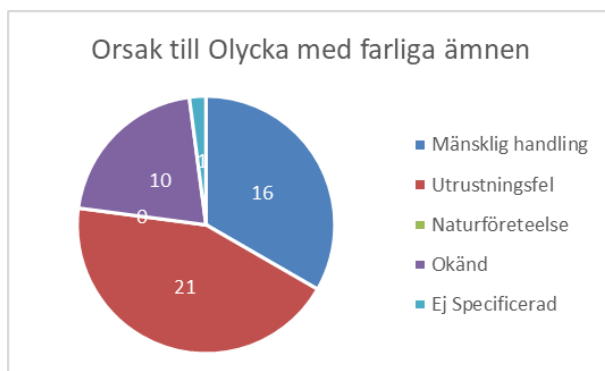

Figur 30 Årliga genomsnittet (2017–2020) av händelser med olycka med farliga ämnen fördelat över månader, veckodagar samt tid på dygnet

Figur 31 Fördelningen av alla händelser med olycka med farliga ämnen under perioden 2017–2020 över händelsetyper

Olycka med farliga ämnen innefattar två olika händelsetyper: begränsat läckage av drivmedel/olja samt utsläpp av farligt ämne. Begränsat läckage av drivmedel/olja utgjorde en stor majoritet av alla olyckor med farliga ämnen. Figur 31 till vänster visar fördelningen av alla händelser med brand utomhus under perioden 2017–2020 över dessa två händelsetyper.

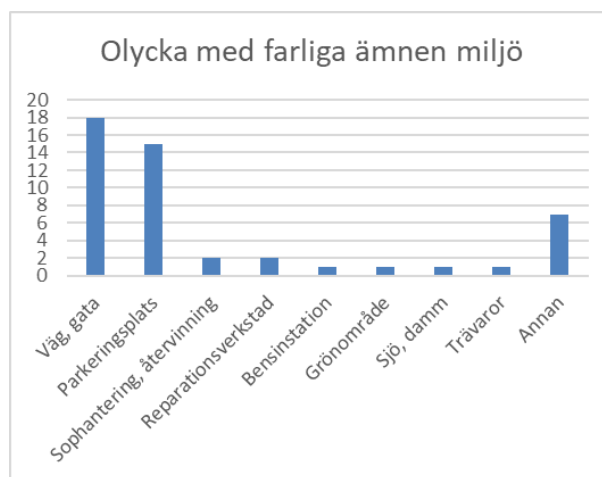

Figur 32 Orsak till olyckor med farliga ämnen (2017–2020)

I de fall orsaken till händelser olycka med farliga ämnen var känd orsakades 57 % av utrustningsfel och resterande 43 % av mänsklig handling. De sex händelserna med utsläpp av farligt ämne orsakades i fyra fall av utrustningsfel, i ett fall av mänsklig handling och skedde av okänd orsak i det sista fallet. Figur 32 till vänster visar fördelningen av orsak till alla händelser med olycka med farliga ämnen under perioden 2017–2020.

Vid de sex händelserna med utsläpp av farligt ämne skedde läckaget i hälften av fallen vid en slang. Resterande läckage skedde i ett fall vid kran eller ventil, i ett fall vid lock eller manlucka medan det i sista fallet inte gick att bedöma varifrån läckaget skett.

Olyckor med farliga ämnen inträffade oftast antingen på väg/gata eller på parkeringsplats. Ungefär en tredjedel av alla dessa händelser inträffade vid vardera av dessa två miljöer medan resterande var utspridda över ett flertal andra miljöer. Figur 33 till höger visar alla olyckor med farliga ämnen under perioden 2017–2020 fördelat över miljön där de inträffat.

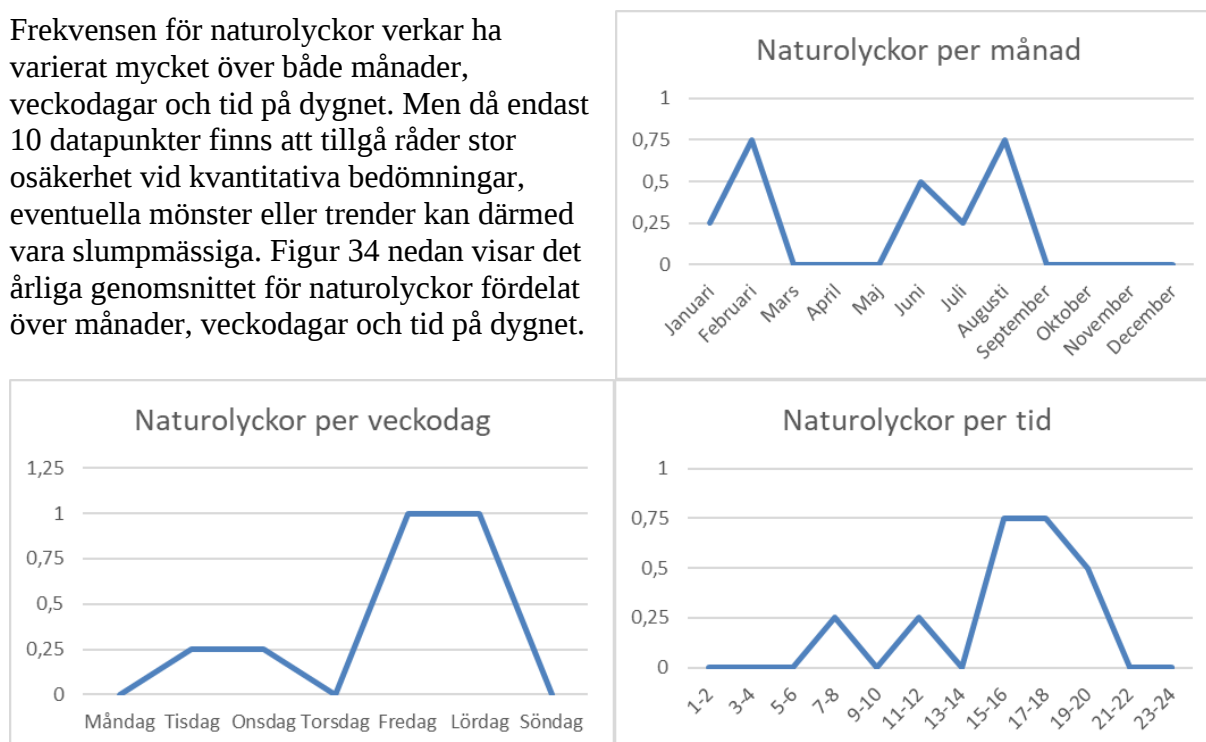

Figur 33 Fördelningen av alla olyckor med farliga ämnen under perioden 2017–2020 över miljön där de inträffat

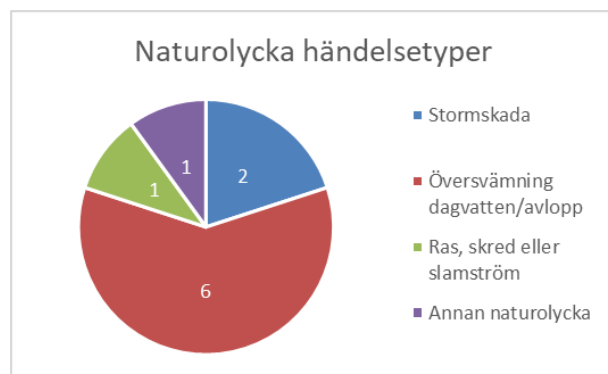
4.6 Naturolycka

Under perioden 2017–2020 larmades RÖK till 10 händelser med naturolycka, i genomsnitt 3 händelser per år. Utav dessa ledde 4 till egendomsskador men inga av händelserna ledde till några person- eller miljöskador. Händelser med naturolycka har sett en svagt ökande trend under perioden 2017–2020.

Frekvensen för naturolyckor verkar ha varierat mycket över både månader, veckodagar och tid på dygnet. Men då endast 10 datapunkter finns att tillgå råder stor osäkerhet vid kvantitativa bedömningar, eventuella mönster eller trender kan därmed vara slumpmässiga. Figur 34 nedan visar det årliga genomsnittet för naturolyckor fördelat över månader, veckodagar och tid på dygnet.

Figur 34 Årliga genomsnittet (2017–2020) av händelser med naturolyckor fördelat över månader, veckodagar samt tid på dygnet

Figur 35 Fördelningen av alla händelser med naturolycka under perioden 2017–2020 över händelsetyper

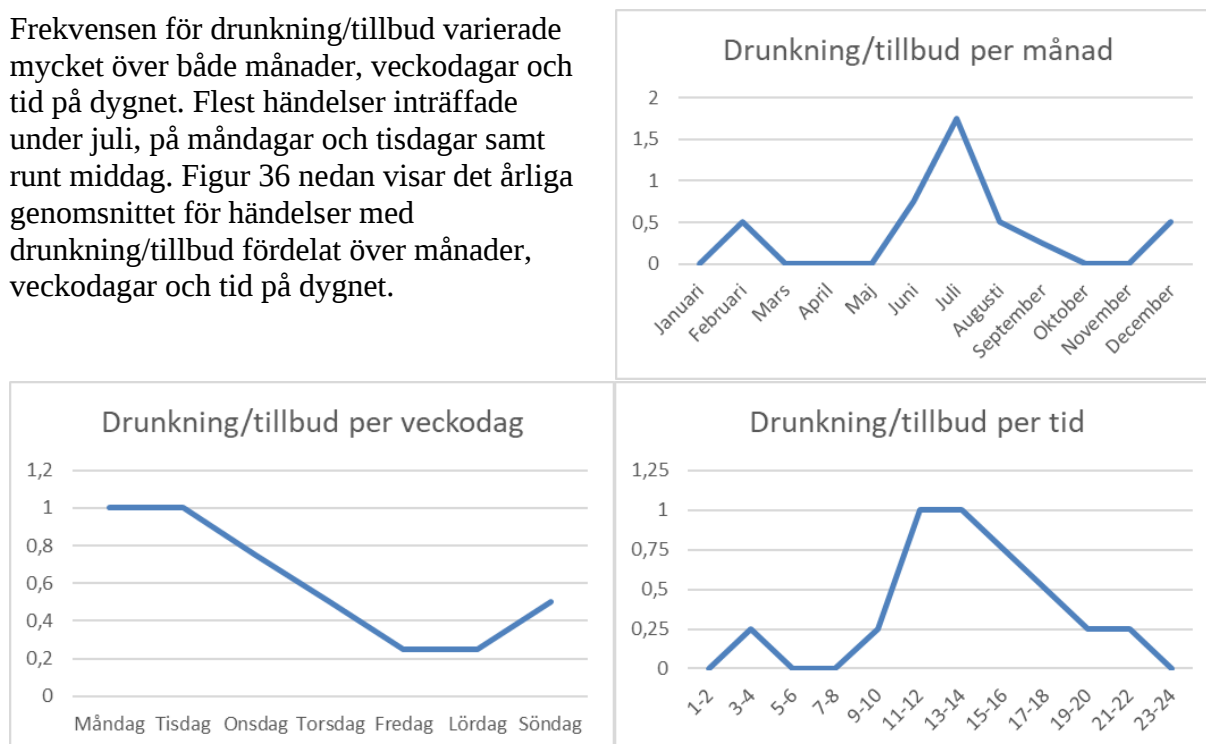
Naturolycka innefattar fyra olika händelsetyper: Stormskada, översvämning dagvatten/avlopp, ras, skred eller slamström samt annan naturolycka. Händelser med översvämning av dagvatten/avlopp utgjorde över hälften av alla naturolyckor. Näst vanligast var stormskada som utgjorde en femtedel. Figur 35 till vänster visar fördelningen av händelser med naturolycka över dessa fyra händelsetyper.

Fem av händelserna med översvämning dagvatten/avlopp inträffade i miljön vanligt boende medan den sista inträffade i annan utemiljö. Samtliga resterande naturolyckor inträffade vid miljön väg, gata. Endast en naturolycka, en händelse med stormskada, orsakade störning av samhällsviktig verksamhet.

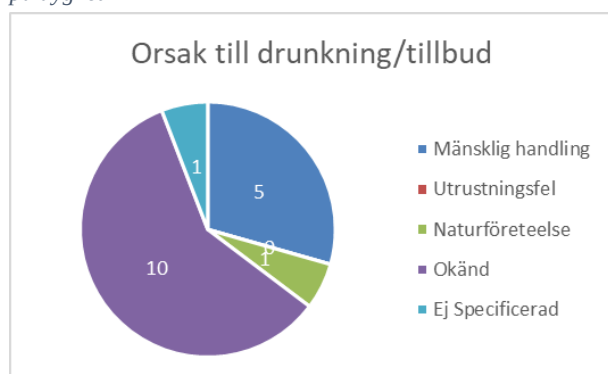
4.7 Drunkning

Under perioden 2017–2020 larmades RÖK till 17 händelser med drunkning/tillbud, i genomsnitt 4 händelser per år. Utav dessa ledde 6 till personskador medan inga av dem ledde till några egendoms- eller miljöskador. Totalt blev 6 personer avtransporterade medan 3 person omkom som ett resultat av dessa olyckor. Händelser med drunkning/tillbud har sett en svagt avtagande trend under perioden 2017–2020.

Frekvensen för drunkning/tillbud varierade mycket över både månader, veckodagar och tid på dygnet. Flest händelser inträffade under juli, på måndagar och tisdagar samt runt middag. Figur 36 nedan visar det årliga genomsnittet för händelser med drunkning/tillbud fördelat över månader, veckodagar och tid på dygnet.

Figur 36 Årliga genomsnittet (2017–2020) av händelser med drunkning/tillbud fördelat över månader, veckodagar samt tid på dygnet

Figur 37 Orsak till drunkning/tillbud (2017–2020)

Vid de flesta händelser med drunkning/tillbud var orsaken okänd. I de fall orsaken till händelsen var känd orsakades 83 % av mänsklig handling och resterande 17 % av naturföreteelse. Figur 37 till vänster visar fördelningen av orsaken till alla händelser med drunkning/tillbud under perioden 2017–2020.

Den vanligaste aktiviteten vilken föranledde händelse med drunkning/tillbud var bad och vid 4 av dessa 5 händelser utgick aktiviteten från en badplats. Den därefter vanligaste aktiviteten var färd med båt, vattenfarkost följt av isaktivitet utan fordon. Dessa tre aktiviteter föranledde 71 % av alla händelser med drunkning/tillbud. Figur 38 nedan visar fördelningen alla dessa händelser under perioden 2017–2020 över aktiviteten vilken föranledde händelsen.

Figur 38 Fördelningen av alla Drunkning/tillbud under perioden 2017–2020 över aktiviteten vilken föranledde händelsen

5 Värdering

Enligt MSBFS 2021:1 9 § ska kommunen beskriva hur de värderat de risker som beskrivits i avsnitt 4 Risker ovan. Denna värdering ligger som grund för de verksamhetsmål som beskrivs i avsnitt 6.1 Övergripande verksamhetsmål nedan.

Bränder i byggnader orsakar ofta egendomsskador men sällan personskador. Hälften av de undersökta händelserna orsakade icke-försumbara egendomsskador medan en tjugondel orsakade personskador. Då befolkningstätheten i förbundet är låg utgörs en stor del av byggnaderna inom området av fristående villor där uppvärmning via eldstad är vanligt. Villor var även den vanligaste bostadstypen där byggnadsbränder inträffade. Många av dessa är placerade utanför tätorterna vilket kan innebära längre framkörningstider vid räddningsinsatser men samtidigt kan de boende i villor oftast ta sig ut på egen hand innan räddningstjänstens ankomst. Detta innebär att anordningar för tidig upptäckt och varning i händelse av brand (brandvarnare) utgör det viktigaste skyddet för liv och hälsa vid dessa bränder.

Vidare kan större industribränder vara problematiska att hantera då de ofta har många lokaler med stora volymer vilket begränsar förmågan för enskilda enheter att genomföra en effektiv insats. Det krävs ofta mycket resurser för att hantera dessa händelser vilket ställer höga krav på samverkan med andra aktörer samt på kvalificerad ledning och ledningsstöd. Det finns flertalet större industrier inom förbundsområdet där det finns ett behov av bättre insatsstöd med anledning av komplexiteten vid dessa verksamheter,

Skogsbränder har under senaste åren blivit både vanligare och mer omfattande i hela landet. Skogsbränderna 2018 blev de mest omfattande i Sverige i modern tid och även RÖK drabbades av både många bränder och stor avbränd areal. Då 90 % av förbundets landareal utgörs av skog och det ofta är stora avstånd mellan vägar utgör skogsbränder en stor risk inom förbundsområdet. Framkomlighet, positionering och förmåga att få en uppfattning om omfattning utgör ofta problem för räddningsinsatsens genomförande vid bränder i skog eller mark. Då dessa händelser kan bli väldigt omfattande ställs även höga krav på ledning och samverkan.

Trafikolyckor har varit den mest frekvent förekommande händelsetypen och trots att olycksfrekvensen varit avtagande under den undersökta perioden bedöms händelsetypen förbli den vanligaste. Förbundsområdet ser ett stort trafikflöde över de större riksvägarna då dessa används för genomfart bland annat mellan Kalmar och Växjö samt till och från hamnarna i Blekinge. Nästan hälften av de inträffade trafikolyckorna orsakade personskador och majoriteten av de skadade behövde bli avtransporterade till sjukhus. Med 239 allvarligt skadade och fyra omkomna utgör händelsetypen den i särklass största olycksrisken för liv och hälsa i förbundet. Över två tredjedelar av händelserna orsakade även icke-försumbara egendomsskador. Då Trafikverket svarar för de förebyggande åtgärderna på deras vägar har räddningstjänsten begränsad förmåga att förebygga dessa händelser.

Olyckor med farliga ämnen är betydligt mindre frekvent förekommande. Majoriteten av händelserna utgjordes av begränsat utsläpp av drivmedel, med begränsade miljö och egendomsskador som följd. Endast sex händelser med utsläpp av farligt ämne inträffade under perioden. Då det finns en del större industrier inom förbundets område finns det ändå en risk för större utsläpp vilka kan innebära väldigt stora konsekvenser för framför allt miljön, men även egendom samt människors liv och hälsa. Större olyckor som leder till utsläpp av farliga ämnen kan inträffa både under transport på väg och järnväg, och vid användning av ämnet i industrin. Båda scenarierna kan ställa krav på speciell kompetens och utrustning vilken inte finns inom förbundet varför samverkan med andra aktörer med tillgång till resurser för att hantera kemikalieolyckor är viktigt.

Naturolyckor inträffar med väldigt låg frekvens men kan ofta få förödande konsekvenser. Både frekvens och omfattning av stormar har ökat i världen under senaste åren. Dessa händelser blir ofta väldigt kostsamma för hela samhället och ställer krav på redundanta kommunikationsvägar och utlarmningsmöjligheter hos räddningstjänsten då ordinarie kommunikation kan bli utslagen av en storm. Framkomlighet kan ofta vara problematisk under dessa händelser då stormar ofta orsakar att träd faller över vägarna och Trafikverket inte har resurser nog att hålla alla vägarna fria. Samtidigt kan behov av nationella resurser vilka tillhandahålls av MSB förekomma på flera ställen i landet samtidigt då stormarna sällan endast har en lokal påverkan.

Drunkningstillbud är relativt ovanliga jämfört med resterande händelsetyper men har det i särklass högsta antalet omkomna per händelse. Vid de 17 händelserna omkom tre personer och ytterligare sex personer behövde avtransporteras till sjukhus. Det innebär att endast trafikolyckor orsakade fler omkomna personer än händelser med drunkning trots det låga antalet drunkningstillbud. Samtidigt är antalet drunkningstillbud och antalet omkomna vid drunkningstillbud i förbundets område större än rikssnittet. Relativt befolkningsmängden omkom mer än dubbelt så många i drunkningsolyckor i förbundet än nationellt. Detta beror delvis på att förbundsområdet ser ett stort inflöde av både turister och boende under sommaren med ett rikt naturliv på flera platser vilka erbjuder mycket aktiviteter på vatten. Turisterna kan ofta ha begränsade kunskaper i simning och i de större sjöarna kan en olycka med båt ske långt ifrån land. Då förbundet har många mindre sjöar finns alla båtresurser på land för sjösättning efter behov vid drunkningshändelse. Detta kan innebära svårigheter vid sjösättning då lämpliga platser för detta inte alltid finns tillgängliga.

6 Mål

Enligt MSBFS 2021:1 10 § ska kommunen fastställa mål för den förebyggande verksamheten samt räddningstjänsten utifrån värderingen av den lokala riskbilden vilka ska syfta till de nationella målen i LSO. De nationella målen för förebyggande verksamhet beskrivs i 1 kap. 1 och 3a §§ LSO och för räddningstjänst i 1 kap. 1 och 3 §§ LSO:

1 § *Bestämmelserna i denna lag syftar till att i hela landet bereda människors liv och hälsa samt egendom och miljö ett med hänsyn till de lokala förhållandena tillfredsställande och likvärdigt skydd mot olyckor.*

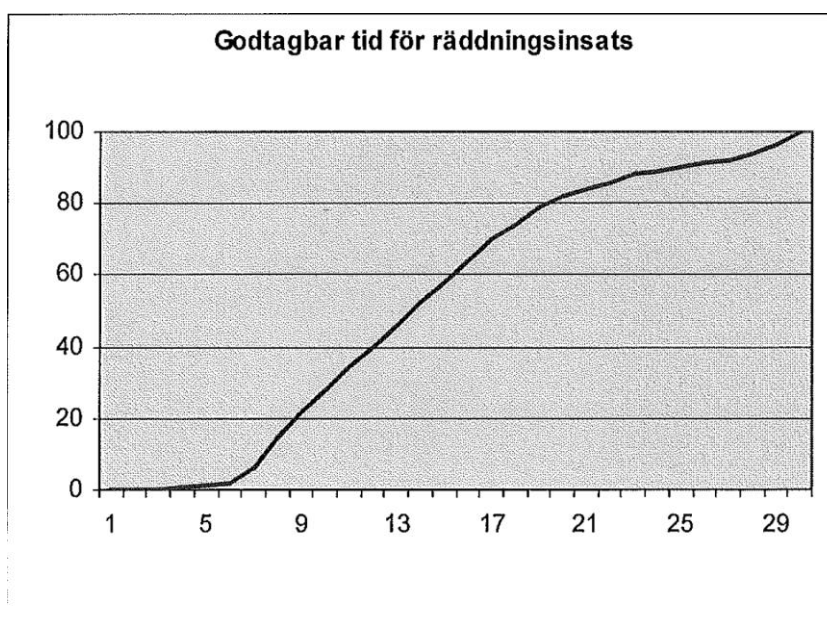
3 § *Räddningstjänsten skall planeras och organiseras så att räddningsinsatserna kan påbörjas inom godtagbar tid och genomföras på ett effektivt sätt.*

3 a § *Förebyggande verksamhet som staten och kommunerna ansvarar för enligt denna lag ska planeras och organiseras så att den effektivt bidrar till att förebygga bränder och andra olyckor samt förhindra eller begränsa skador till följd av bränder och andra olyckor. Särskild vikt ska läggas vid att förhindra människors död och andra allvarliga skador.*

Ägardirektivet till Räddningstjänsten Östra Kronoberg beskriver verksamhetsmål för förbundet, målen beskriver de effekter i samhället som kommunerna förväntar sig av Räddningstjänsten Östra Kronoberg:

1. Kunskapen och förmågan hos allmänheten om olycksförebyggande och olyckshanterande åtgärder om olyckor – som kan innebära räddningsinsats – ska kontinuerligt öka. Som en följd av detta ska också trygghetskänslan öka hos var och en som bor och vistas i någon av medlemskommunerna. Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps (MSB) trygghetsmätning är ett av sätten för att mäta måluppfyllelsen.
2. Responstiden (ankomsttiden) ska som längst vara enligt nedanstående kurva. Kurvan visar den godtagbara tiden för räddningsinsats (i minuter) i förhållande till andelen utryckningar (i %).

Exempel: vid 80 % av alla utryckningar ska ankomsttiden ha understigit 19 minuter.

6.1 Övergripande verksamhetsmål

Med utgångspunkt i dels de nationella målen, dels de i ägardirektiven fastställda målen har Räddningstjänsten Östra Kronoberg tagit fram verksamhetsmål för den förebyggande och den skadeavhjälpande verksamheten vilka syftar till att uppfylla desamma.

Mål för den Förebyggande verksamheten:

Färre olyckor ska inträffa.

Inriktning:

- Stärka den enskildes kunskap att förebygga olyckor
- Stärka den enskildes kunskap och förmåga att hantera en händelse om olyckan är framme.
- Den enskilde ska kunna genomföra den första skadebegränsande åtgärden vid en olycka.
- Medborgare inom Räddningstjänsten Östra Kronobergs verksamhetsområde ska känna sig trygga med sitt skydd mot olyckor.

Aktiviteter:

Utbildningsinsatser inom skola. Skolklasser åk 2 och 5 brandskydd och förstahjälpen utbildning. Skolklasser åk 8 "Upp i rök", skolbränder.
Grundläggande brandsskyddsutbildning (GBU) för anställda inom medlemskommuner.
Systematiskt brandskyddsarbete (SBA) för anställda inom medlemskommuner.
Utbildningar i Hjärt-lungräddning inklusive defibrillator (D- HLR) för anställda inom medlemskommuner.
Heta arbeten utbildningar efter behov.
Öka förekomst av brandvarnare i hela samhället. Bidra via informationstillfällen.
Medverka till minskad responstid, samt ökad egenförmåga i samhället. Via samverkan verka för funktionen Civil insatsperson (CIP)
Samverkan inom Räddsam Kronoberg. RÖK är en självklar samarbetspart i det dagliga arbetet

Mål för den Skadeavhjälpande verksamheten:

Följder av olyckor ska minska. Särskilt fokus på att förhindra människors död och andra allvarliga skador.

Inriktning:

- Stärka räddningstjänstens förmåga att kunna leda och hantera olyckor på ett effektivt och professionellt sätt inom godtagbar tid, i syfte att så snabbt som möjligt bryta skadeutvecklingen för att minimera följderna av en olycka.
- Räddningstjänsten ska vara en aktiv samverkanspart och samhällsaktör samt en del i hela kommunernas arbete mot att minska alla typer av olyckor inte bara de som kan föranleda räddningsinsatser.

Aktiviteter:

Fortsatt utveckla förmågan att hantera omfattande, större, samtidiga och geografiskt spridda händelser. Exempelvis industribränder, skogsbränder och andra väderrelaterade händelser. Detta görs via samverkan inom gemensamt ledningssystem över en större yta inom räddningstjänstsamverkan Småland Blekinge.
Aktivt arbete med att korta ner responstid för livräddande eller skadebegränsande insatsförmåga
Genomföra och dra lärdomar av olycksutredningar samt insatsutvärderingar i syfte att utveckla operativ insatsförmåga.
Genom omvärldsbevakning, utbildning och övning skapa kunskap och insatsförmåga inom nya områden. Exempelvis, el och gasbilar, batterilager och solceller.
Anpassa operativ insatsförmåga över förbundsytan, gällande kunskap, teknik och utrustning.
Samverkan mellan blåljusorganisationen gällande situationer som exempelvis PDV/terror och andra händelser där räddningstjänsten kan eller bedöms vara en samarbetspart.
Personalen på räddningstjänsten krigsplaceras inom räddningstjänstorganisationen.
Utveckla en övningsanläggning som möter framtidens utbildnings- och övningsbehov.

7 Förebyggande – förmåga och verksamhet

Enligt MSBFS 2021:1 11 § ska kommunen beskriva hur den förebyggande verksamheten är ordnad och hur den planeras för att skapa en förmåga att förebygga olyckor.

Räddningstjänstens förebyggande verksamhet enligt LSO styrs framför allt av fyra paragrafer vilka här delas in i fyra kapitel:

- 5 kap. 1 § - Tillsyn
- 3 kap. 2 § - Rådgivning och information till allmänheten
- 3 kap. 4 § - Rengöring (sotning) och brandskyddskontroller
- 3 kap. 1 § - Övergripande åtgärder för att förebygga bränder och skador till följd av bränder

Funktionsansvaret för den förebyggande verksamheten åligger enhetschef med stöd av personal inom enheten. Vissa arbetsuppgifter inom förebyggande verksamheten genomförs även av personal från den operativa enheten.

7.1 Tillsyn

Räddningstjänsten Östra Kronoberg ansvarar för tillsyn av den enskildes skyldigheter enligt 5 kap 1 § LSO för Uppvidinge, Lessebo samt Tingsryds kommuner. Tillsynen är ett viktigt verktyg för att åstadkomma ett skäligt brandskydd och för att säkerställa att de verksamheter som klassas som farlig verksamhet har en tillräcklig förmåga att göra effektiva inledande åtgärder när det inträffar en olycka eller ett tillbud vid anläggningen. Tillsynen av den enskildes brandskydd syftar till att kontrollera att byggnader och anläggningar lever upp till kraven i regelverken, både avseende byggnadstekniskt brandskydd och organisatoriskt brandskydd.

Tillsynsverksamheten ska planeras och utföras enligt Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter och allmänna råd om hur kommunen ska planera och utföra sin tillsyn enligt lagen (2003:778) om skydd mot olyckor (MSBFS 2021:8). Räddningstjänsten tar ut en avgift för tillsyn enligt av direktionen fastställd taxa enligt 5 kap. 4 § LSO.

Den personal som genomför tillsyn av den enskildes skyldigheter enligt 2 kap. 2 § LSO ska ha genomgått MSB:s utbildning Tillsyn och annan olycksförebyggande verksamhet A (Tillsyn A) eller brandingenjörsutbildning med MSB:s påbyggnadsutbildning i räddningstjänst för brandingenjörer (RUB). Den personal som genomför tillsyn enligt ovan vid objekt med större komplexitet eller tillsyn av den enskildes skyldigheter enligt 2 kap. 4 § LSO ska ha genomgått MSB:s utbildning Tillsyn B eller motsvarande, eller brandingenjörsutbildning med RUB.

7.2 Stöd till den enskilde

Räddningstjänsten Östra Kronoberg ansvarar, enligt 3 kap. 2 § LSO, för att genom rådgivning, information och på annat sätt underlätta för den enskilde att fullgöra sina skyldigheter enligt LSO. Detta genomförs genom riktade aktiviteter vilka redovisas för den förebyggande verksamheten under rubrik 6.1 Övergripande verksamhetsmål ovan.

7.3 Rengöring och brandskyddskontroll

Enligt 3 kap. 4 § LSO ansvarar kommunen för brandskyddskontroll och sotning av fasta förbränningsanordningar i syfte att förebygga bränder i anslutning till förbränningsanordningar och imkanaler. Kraven på kompetens hos de som utför rengöring eller brandskyddskontroll på kommunens uppdrag samt frister för dessa fastställs i Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter och allmänna råd om rengöring (sotning) och brandskyddskontroll (MSBFS 2014:6).

RÖK ansvarar för sotning och brandskyddskontroller i alla tre medlemskommuner men genomför endast brandskyddskontroller i Uppvidinge kommun själva. Sotningsverksamheten i Uppvidinge kommun samt sotning och brandskyddskontroll i Lessebo och Tingsryds kommuner är utlagda på entreprenad till Växjö sotningsdistrikt. I Uppvidinge kommun finns totalt 5 078 objekt där RÖK genomför regelbundna brandskyddskontroller varav 35 genomförs vart annat år, 1 833 vart tredje år och 3 210 vart sjätte år.

Vidare får kommunen medge att en fastighetsägare utför eller låter någon annan utföra sotning (rengöring) på den egna fastigheten om sotningen kan ske på ett ur brandsynpunkt betryggande sätt. Det är Räddningstjänsten som prövar ansökan och utfärdar tillstånd till fastighetsägare som ansökt om egensotning. Intyg på genomförd utbildning i egensotning krävs för att beviljas tillstånd. Om det vid brandskyddskontroll eller tillsyn framkommer att sotningen inte skett på ett sådant sätt att anläggningen är säker ur brandskyddssynpunkt kan medgivandet om egensotning återkallas.

7.4 Övriga förebyggande åtgärder

Utöver ovan nämnda åtgärder för att förebygga bränder och verka för skydd mot andra olyckor enligt 3 kap. 1 § LSO ska Räddningstjänsten Östra Kronoberg även vara en aktiv del i kommunernas samhällsplanering som remissinstans och sakkunnig i plan- och byggprocesser. Vidare ska räddningstjänsten kunna stödja andra myndigheter i deras beslutsprocess genom att svara på remisser i ärenden gällande exempelvis serveringstillstånd, offentliga tillställningar och sakkunnigutlåtanden.

8 Räddningstjänst – förmåga och verksamhet

Enligt MSBFS 2021:1 12 § ska kommunen beskriva sin förmåga att genomföra räddningsinsatser utifrån möjligheten att vid en olycka positivt påverka utfallet av skador på liv, hälsa, egendom och miljö. Denna förmågebeskrivning ska enligt MSBFS 2021:1 12 och 13 §§ delas in i en övergripande beskrivning och en mer detaljerad beskrivning per olyckstyp för de olyckstyper vilka beskrivs i kapitel 4 Risker ovan. Vidare ska kommunen enligt MSBFS 2021:1 14-18 §§ beskriva sin förmåga till övergripande ledning av räddningstjänsten, att hantera samtida och omfattande räddningsinsatser samt att utföra sina ålagda uppgifter vid höjd beredskap enligt 8 kap. 2 § LSO.

8.1 Övergripande

Den övergripande beskrivningen av förmåga att genomföra räddningsinsats ska enligt MSBFS 2021:1 12 § innehålla åtta delar vilka här delats in i åtta underrubriker.

8.1.1 Tillgång till egna resurser

Räddningstjänsten Östra Kronoberg har 9 brandstationer vilka bemannas av räddningspersonal i beredskap (s.k. deltidstyrkor). Dessa bemannas dygnet runt av styrkeledare och mellan 2–5 brandmän vilka har en anspänningstid på mellan 5 och 7 minuter. 2 av stationerna finns i Tingsryds kommun (Tingsryd och Ryd), 3 finns i Lessebo kommun (Lessebo, Hovmantorp och Kosta) och resterande 4 finns i Uppvidinge kommun (Åseda, Norrhult, Alstermo och Lenhovda). Utöver dessa finns även 5 räddningsvårn i södra delarna av förbundet (Skruv, Linneryd, Konga, Urshult och Väckelsång) vilka bemannas av frivilliga brandvårnsmän utan beredskap. Dessutom finns en insatsledare stationerad i Lessebo tätort. Under dagtid finns även normalt en extra insatsledare (3180) bemannad. Tabell 6 och Tabell 7 nedan visar bemanning och anspänningstid för samtliga nämnda styrkor.

Tabell 6 Enheter, personal och anspänningstider för RÖK:s beredskapsresurser.

Station	Enheter	Personal	Anspänning
Lessebo			
3000	3080 Ledningsenhet	1 Insatsledare	90 sek
	3180 Ledningsenhet	1 Insatsledare dagtid	90 sek
	3060 FIP-enhet*	1 Styrkeledare/FIP*	5 min
	3010 Släckenhet	4 Brandmän	5 min
	3040 Tankenhet		
	3070 Skogsbrandsenhet Motorspruta Båt		
Hovmantorp			
3200	3210 Släckenhet	3 Brandmän	5 min
	3260 Depåenhet		
	3270 Transportenhet med drönare		
Kosta			
3300	3340 Tankenhet	2 Brandmän	7 min
	Motorspruta		
Norrhult			
3500	3540 Tankenhet	2 Brandmän	7 min
	Motorspruta		
Åseda			
3600	3660 FIP-enhet	1 Styrkeledare/FIP	5 min
	3610 Släckenhet	4 Brandmän	5 min
	3630 Höjdenhet		
	Båt		
Alstermo			
3700	3710 Släckenhet	1 Styrkeledare	5 min
	3770 Skogsbrandsenhet	2 Brandmän	5 min
	3750 Terrängenhet		
	Motorspruta		
Lenhovda			
3800	3810 Släckenhet	1 Styrkeledare	5 min
	3860 Skärsläckarenhet	3 Brandmän	5 min
	Motorspruta		
Tingsryd			
4000	4060 FIP-enhet	1 Styrkeledare/FIP	5 min
	4010 Släckenhet	5 Brandmän	6 min
	4030 Höjdenhet		
	4040 Tankenhet		
	4070 Skogsbrandsenhet		
	Motorspruta Båt		
Ryd			
4400	4460 FIP-enhet	1 Styrkeledare/FIP	5 min
	4410 Släck-/Tankenhet	3 Brandmän	6 min
	Motorspruta		
	Båt		

*3060 Styrkeledare/FIP tjänstgör primärt inom 3000, 3200 samt 3300s område.

Tabell 7 Enheter vid RÖK:s frivilliga räddningsvärn utan beredskap

Station	Enheter	Antal brandvärnsmän
Skruv		
3400	3410 Släckenhet	6 st
Linneryd		
4100	4110 Släckenhet	5 st
Konga		
4300	4310 Släckenhet	5 st
Urshult		
4500	4510 Släckenhet	5 st
Väckelsång		
4600	4610 Släckenhet	6 st

Följande kompetenskrav gäller för brandmän och befäl:

- Räddningspersonal i beredskap ska ha genomgått MSB:s utbildning GRIB eller motsvarande utbildning.
 - Räddningspersonal i beredskap vid stationerna Lessebo, Hovmantorp, Åseda, Alstermo, Lenhovda, Tingsryd samt Ryd ska även ha genomgått kompletterande rökdykarutbildning.
- Arbetsledare ska ha genomgått arbetsledarutbildning.
- Styrkeledare tillika FIP ska ha genomfört MSB:s utbildning Räddningsledare LK 1 eller motsvarande utbildning.
- Insatsledare ska ha genomfört MSB:s utbildning Räddningsledare LK 2 alternativt Brandingenjörsutbildning med MSB:s påbyggnadsutbildning i räddningstjänst (RUB) eller motsvarande utbildning.
- Räddningsvärnspersonal ska ha genomgått intern räddningsvärnsutbildning.

8.1.2 Tillgång till resurser i samarbete med andra kommuner och organisationer

8.1.2.1 Räddsam Kronoberg

Under augusti 2014 träffades länets räddningschefer för att diskutera vilka utmaningar som framtiden kommer att föra med sig och hur man på bästa sätt skall kunna möta dem. Behovet av en länsövergripande samverkan blev alltmer tydlig och diskussionen utmynnade i en gemensam avsiktsförklaring för Räddsam Kronoberg. Räddsam Kronoberg är en ekonomisk förening där bl.a. erfarenhetsutbyte, nätverksträffar, gemensamt material, gemensamma resurser och gemensam upphandling sker. De ingående organisationerna samverkar, bekostar och underhåller föreningen gemensamt inom länet.

8.1.2.2 Gränslös räddningstjänst och stöd med resurser

Tillsammans med närliggande räddningstjänster tillämpas gränslös räddningstjänst samt stöd med räddningsresurser vilket innebär att närmaste räddningsresurs larmas vid en olycka samt att ge stöd till varandra med räddningsresurser vid större och komplicerade händelser.

DRH (Dynamisk resurshantering) är en tjänst som tillhandahålls av SOS-alarm och möjliggör att närmaste räddningsenhet med rätt förmåga alltid larmas till en olycka. Det möjliggör alltid att den snabbaste skadeavhjälparens insatsen kan påbörjas och man går ifrån fokuset på kommun- eller länsgränser. Exempelvis: Vid en trafikolycka på RV 27 (länsgräns mot Blekinge) så kan resurser från Räddningstjänsten Östra Blekinge (Hallabro) vara först på plats, på samma sätt kan även resurser från RÖK (Ryd) vara först på plats i norra delarna av Karlshamns kommun. Den övergripande ledningen inom Räddningstjänstsamverkan Småland Blekinge (se 8.1.2.3 nedan) förfogar över samtliga resurser inom området.

Inom Kronoberg finns det gemensamma specialfunktioner och specialresurser bl.a. kembefäl, kemdykning, kemsanering, regional insatsledare, tungräddning. Dessa funktioner beskrivs mer ingående under avsnittet som hanterar de olika olyckstyperna.

8.1.2.3 Räddningstjänstsamverkan Småland-Blekinge (RSB)

RSB är en samverkan om ett gemensamt räddningssystem för övergripande ledning för räddningstjänsterna i Jönköpings län, Kronobergs län, Blekinge län, Ydre, Hultsfred, Vimmerby och Västervik.

En rad stora händelser de senaste åren har visat att svensk räddningstjänst behöver organisera sig i större enheter för att öka sin förmåga att leda och genomföra stora och komplexa räddningsinsatser. Räddningstjänsterna i Jönköpings län, Kronobergs län, Blekinge län, Ydre, Hultsfred, Vimmerby och Västervik har därför bildat en gemensam samverkan Räddningstjänstsamverkan Småland-Blekinge. Syftet med det fördjupade samarbetet mellan organisationerna är att åstadkomma mer effektiv användning av resurser och därmed större förmåga och uthållighet att genomföra räddningsinsatser. Samarbetet omfattar 30 kommuner med cirka 800 000 invånare och täcker ett 28 657 kvadratkilometer stort område.

Varje räddningstjänst finns fortfarande kvar som egen organisation, men samarbetet är utökat och en integrerad del av varje räddningstjänst.

I korthet innebär det ett nära samarbete när det gäller övergripande ledning, räddningsledning och användning av resurser som brandmän, fordon och materiel. Detta ger de ingående räddningstjänsterna bättre förutsättningar att snabbt få mycket resurser till en olycksplats, leda stora insatser samt hantera samtidiga, komplexa och långvariga händelser.

Ledning på skadeplats och i systemet som helhet bedrivs ute på plats med befäl från områdena och från den gemensamma ledningscentralen i Jönköping som är samlokaliserad med SOS Alarm. Ledningscentralen är bemannad dygnet runt, veckans alla dagar. Här finns ett vakthavande befäl och ett ledningsbefäl som tillsammans med en vakthavande räddningschef utövar den övergripande ledningen. Dessa samspelar med gemensamma regionala ledningsresurser samt insatsledare och styrkeledare i alla de ingående räddningstjänsterna.

8.1.2.4 RSöS

Räddningstjänsterna i Östergötland, Kalmar, Kronoberg, Blekinge och Jönköpings län har ett samarbete som benämns Räddningsregion Sydöstra Sverige, RSöS. Inom RSöS finns en beredskapsfunktion för inriktning och prioritering IPF som skall stödja de ingående områdena vid omfattande räddningsinsatser med stöd och samverkan. Funktionen utgörs av en tillikauppgift för någon av de vakthavande räddningscheferna i regionen. Inom RSöS finns det tre stycken larmcentraler som är uppbyggda på likvärdigt sätt i form av teknik, material och personal och har förmåga att kunna stödja varandra vid kraftig påverkan eller vid driftsstörningar.

Arbete pågår med att ytterligare knyta räddningstjänsterna i regionen närmare varandra med bland annat dynamisk resurshantering, ytterligare samarbete mellan ledningscentralerna och gemensam ledningsdoktrin.

De fem länen ingår i ett samarbete runt förstärkningsresurser i södra Sverige tillsammans med Skåne, Västra Götalands län, Stockholmsregionen samt Bergslagen.

8.1.3 Alarmering av räddningsorganet

SOS Alarm har på uppdrag av staten ansvar för nödnumret 112 inom Sverige. Detta innebär att SOS Alarm har ansvaret för att besvara 112-samtal och genom primär intervju fastställa hjälpbehovet.

Utöver det avtal som staten har med SOS Alarm har Räddningstjänsten Östra Kronoberg avtal med SOS Alarm om utalarmering av räddningstjänstresurser.

Möjligheter för den skadedrabbade att nå SOS Alarm utvecklas kontinuerligt och inkluderar bland annat telefon, 112 telefonapplikationen och SMS. För uppdaterad information se www.sosalarm.se.

Varje brandstation har två oberoende larmvägar för att säkerställa larm från SOS till Räddningstjänsten. Vid bortfall av förmåga att larma räddningstjänst från SOS Alarm, så finns möjlighet att larma samtliga stationer från Ledningsrum Lessebo.

På samtliga brandstationer finns även en larmtryckknapp som är oberoende av kontakten med SOS Alarm. När knappen trycks in går det larm direkt till räddningspersonalens personsökare.

8.1.4 Brandvattenförsörjning

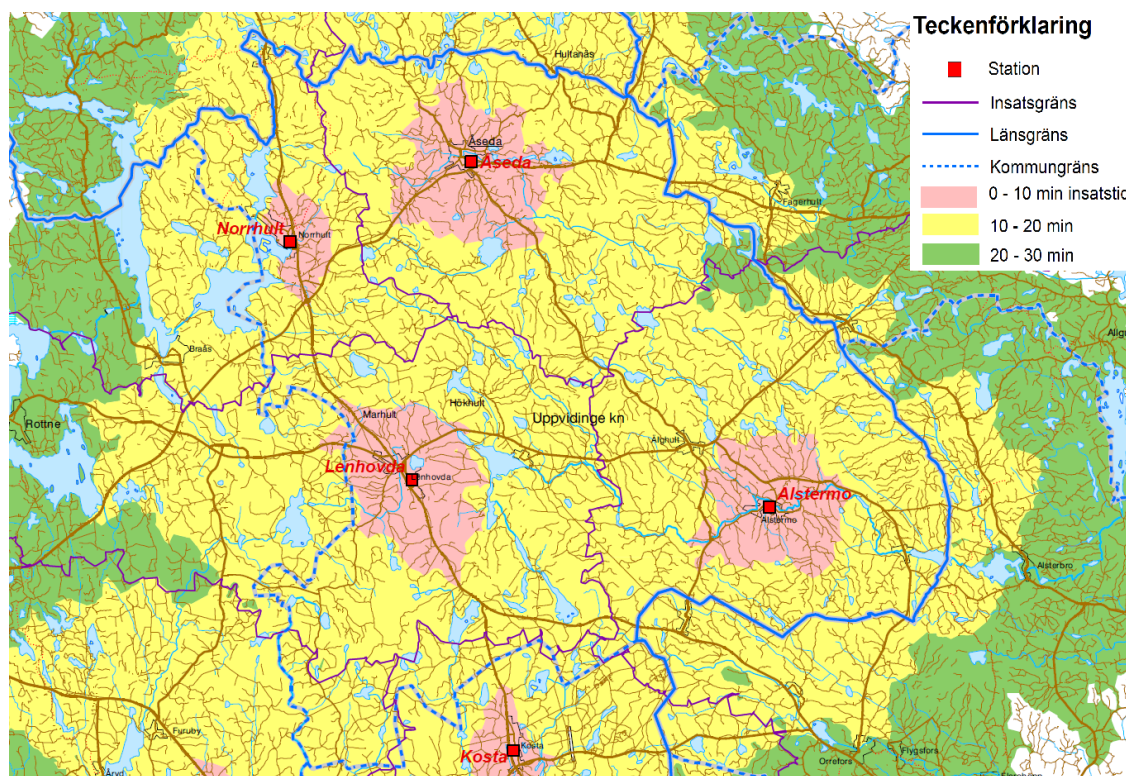
Brandpostnät finns i de större orterna med olika utbyggnad och kapacitet. Primärkommunerna förser RÖK med nödvändigt kartmaterial och instruktioner för nyttjande av nätet. Förbundet har även egen tillgång 5 tankfordon och 6 motorsprutor.

8.1.5 Responstid

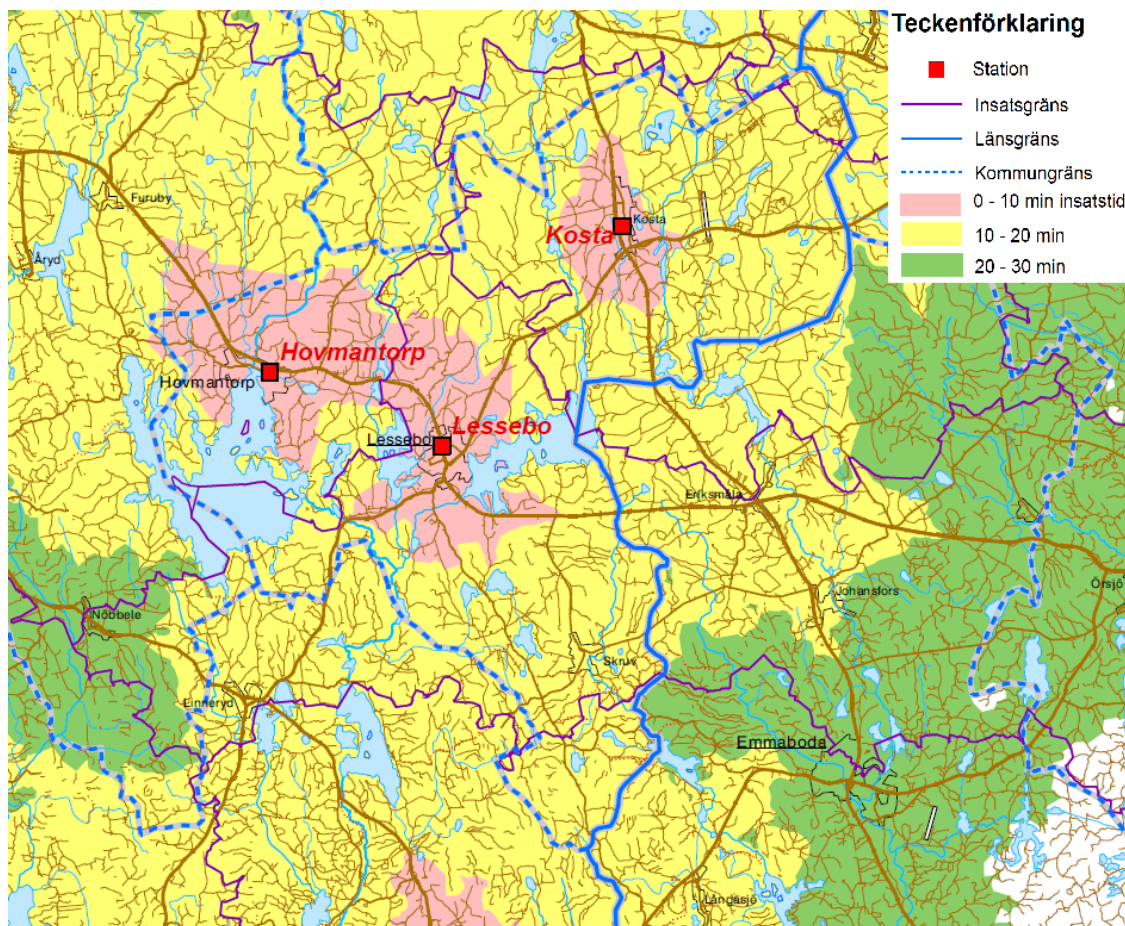
Figur 39, Figur 40 och Figur 41 nedan visar insatstiderna från Räddningstjänsten Östra Kronobergs beredskapsstationer, det innebär tid från att räddningstjänsten blir larmat till att första räddningsenhet är på plats. Figuren tar alltså inte med larmhanteringstiden hos SOS i beräkningarna. För den totala responstiden, tid från larm inkommer till 112 tills första räddningsenhet är på plats, behövs alltså larmhanteringstiden läggas till de värden vilka redovisas i figuren. Larmhanteringstiden hos SOS varierar beroende på bland annat mängd inkommande samtal och svårigheter i bedömning av hjälp- och resursbehov vid händelsen. Under Maj 2022 vid SOS Alarm Växjö var mediantiden från samtal inkom till 112 tills första larm (inklusive förlarm) för räddningstjänstuppdrag 126 sekunder.

Analysen bygger på vägnät från Trafikverkets Nationella Vägdatabas (NVDB) och förutsätter ordinarie hastighet på vägarna och tar inte hänsyn till trafik eller avvikande väder- eller vägförhållanden.

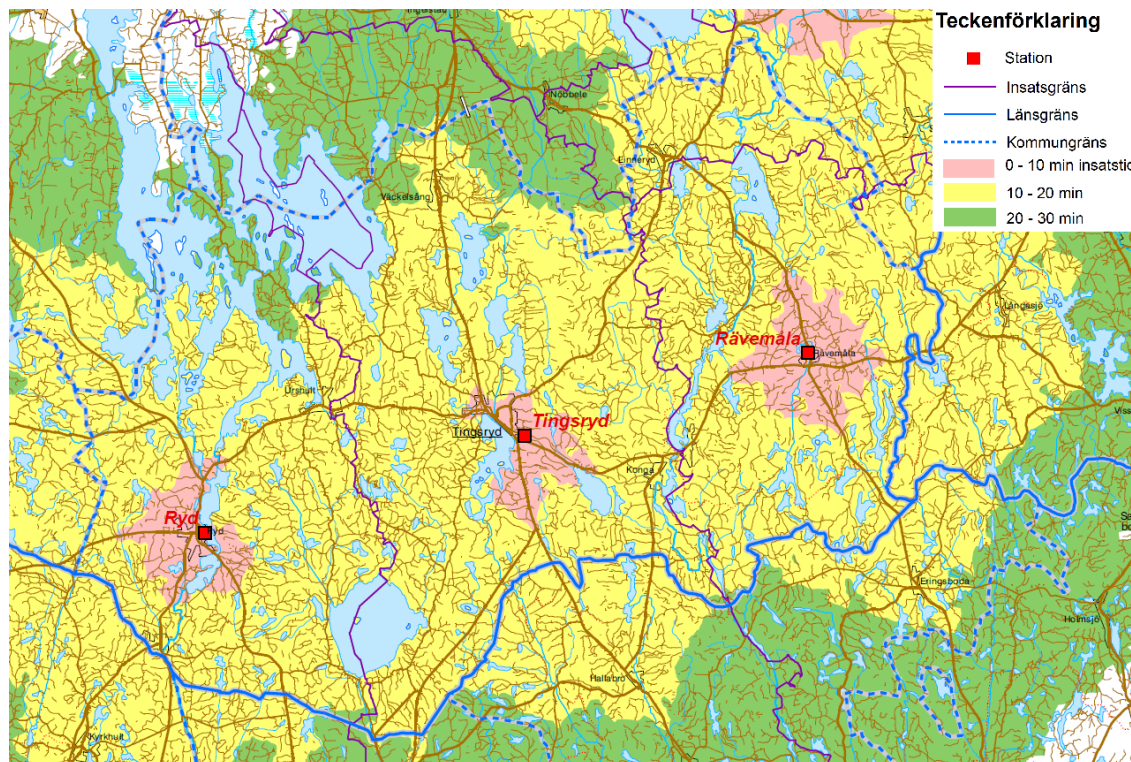
Observera att Figur 41 inkorrekt visar station Rävemåla som en beredskapsstation, stationen är avvecklad och ska därmed tas bort ur beräkningen av responstiderna. Nytt kartmaterial är beställt av Metria AB där station Rävemåla inte tas med i beräkningarna men kartan är ännu inte färdigställd.

Figur 39 Insatstid område Norr.

Figur 40 Insatstid område Mitt.

Figur 41 Insatstid område Syd. Observera att station Rävemåla har avvecklats, stationen ska därmed tas bort ur beräkningarna av responstider.

8.1.6 Överlåtande åt annan att vidta inledande begränsade åtgärder

Då kommunerna inte är helt symetrisk utformade och att man själv inte är snabbast inom hela kommunen har man avtal om gränslös räddningstjänst inom räddningssamverkan Småland-Blekinge. Det är för övrigt en praxis som tillämpas inom hela landet för att alltid larma den snabbaste räddningsresursen, för att kunna ge hjälp till den drabbade så fort som möjligt.

8.1.7 Samverkan med andra aktörer

8.1.7.1 Krissam Kronoberg

Inom Kronobergs län finns en samverkansgrupp, Krissam Kronoberg, som består av länsstyrelsen, kommunerna och deras räddningstjänster, polisen, regionen och SOS Alarm AB. Gruppen har till uppgift att få till stånd en samordnad och gemensamt definierad hantering av en allvarlig händelse.

8.1.7.2 Räddsam Kronoberg

Genom samverkan inom Räddsam Kronoberg bedrivs ett flertal arbetsgrupper mot andra aktörer för att säkerställa en god samverkan, bland annat riktat mot Polisen, Regionen, Linneuniversitetet, Södra militärregionen. Till exempel bedriv en gemensam grupp som hanterar metoder och övningsgenomförande mellan Regionen, Polisen och Räddsam Kronoberg.

8.1.8 Varning och information till allmänheten

Inom RÖK:s område finns idag inget system för utomhusvarning. Räddningsledare har dock möjlighet vid behov att använda sig av Viktigt meddelande till allmänheten (VMA) samt myndighetsmeddelande.

För löpande information inom förebyggande och operativ verksamhet används Web, sociala medier samt att via ordinarie media (Radio, TV, dagstidningar) vara en aktiv part för information.

8.2 Per olyckstyp

8.2.1 Brand i byggnad

Effektmål som ska uppnås vid brand i byggnad:

- Alla personer ska kunna utrymmas ur byggnaden
- Ingen brandspridning ska ske från objektet, utrymmet, brandcellen eller byggnaden där branden startade
- Släckning av brand
- Påverkan på liv, hälsa, miljö och egendom ska minimeras

Nyckeluppgifter för att uppnå angivna effektmål ovan:

- Söka efter och rädda personer i tät brandrök
- Genomföra utvändig eller invändig släckinsats för att bekämpa brand
- Genomföra utvändig eller invändig släckinsats för att begränsa spridning av brand
- Säker vattentillgång ska anordnas
- Assistera utrymning av personer ur brinnande byggnad utvändigt via fönster eller balkong från 0-11m med stegutrustning
- Assistera utrymning av personer ur brinnande byggnad utvändigt via fönster eller balkong från 0-23m med hävare
- Snabbt kunna bilda sig en uppfattning om brandens omfattning
- Förhindra spridning av kontaminerat släckvatten
- Förhindra att liv, hälsa, miljö eller egendom påverkas av spridning av brandrök

Nyckeluppgifterna kan genomföras med de förmågor och resurser vilka presenteras i tabellen nedan. De första två siffrorna i enhetsnumren anger vilken station enheten utgår ifrån, se Tabell 6 ovan för beskrivning av stationernas numrering. Vissa förmågor finns inte inom kommunen men finns genom samarbete med annan räddningstjänst eller nationellt.

Uppgift och förmåga att:	3010 3610 4010	3210	3710 3810 4410	3340 3540	3630 4030	3080
Genomföra släckinsats ut- och invändigt	X	X	X			
Självständigt genomföra rökdykning enligt AFS 2007:7	X					
Genomföra rökdykning enligt AFS 2007:7 efter förstärkning inom 20 minuter		X				
Genomföra rökdykning enligt AFS 2007:7 efter förstärkning inom 30 minuter			X			
Leda en rökdykargrupp	X	X	X			
Genomföra utvändig släckning	X	X	X	X		X
Med utskjutsstege livrädda upp till en brösthöjd på 11 m	X	X	X			
Med hävare livrädda upp till brösthöjd på 23 m					X	
Med hävare och utrustning göra uppgifter högt ovan mark, håltagning för brandgasventilering, utvändig släckning etc.					X	
Transportera vatten i tank eller container om minst 6000 L			X	X		
Bygga upp slang- och pumpsystem	X	X	X	X		
Med fläkt ventilerar och ta upp hål i tak och väggar	X	X	X			
Göra uppgiftsledning och att leda en enhet/grupp.	X	X	X			X
Göra insatsledning, att samordna enheter, samverkansledning m.m.						X
Genomföra systemledning, ledning på strategisk nivå.						X
Genomföra akut restvärdesräddning. Ventilering av rök, uppsamling vatten mm.	X	X	X	X		
Agera som första insatsperson och kunna göra inledande begränsande och livsuppehållande åtgärder.	X	X	X	X		X
Snabbt få en överblick och ge information om omfattning med hjälp av värmekamera	X					X

Tabellen nedan beskriver förmågan att hantera olika händelser, från de mer vanligt förekommande till de mer sällan inträffade.

Brand i byggnad		
Villa Flerbostadshus Radhus Publik lokal Hotell Industri	Mindre brand i föremål, tillbud eller efterkontroll	
	Konstaterad brand/rökutveckling i enstaka brandcell. Mindre spridningsrisk	
	Omfattande brand i större lokaler. Brand i mer än startutrymmet och det föreligger stor spridningsrisk	
	Händelsen kan hanteras med förbundets egna resurser	
	Händelsen kan hanteras i samverkan med andra kommuners/organisationers räddningstjänster	
	Händelsen kan hanteras med stöd av samverkan Småland-Blekinge eller med nationella förstärkningsresurser	

8.2.1.1 Kommunens förmåga till utrymning via fönster med hjälp av Räddningstjänstens stegutrustning för olyckstypen brand i byggnad

Det allmänna rådet i BFS 2011:6 avsnitt 5:323 anger gällande insatstid och förmåga följande: *”Tillräckligt snabb insatstid för räddningstjänsten är normalt högst 10 minuter. [...] Med tillräcklig förmåga avses sådan bemanning och utrustning att utrymningen kan genomföras på ett tillfredsställande sätt.”*

Tabell 8 nedan beskriver insatstider för utrymning i vissa tätorter. I de angivna tätorterna är tiden från larm inkommer till räddningstjänsten tills utrymning via fönster med hjälp av räddningstjänstens stegutrustning kan genomföras normalt högst 10 minuter. För övriga tätorter, ej angivna i tabellen, samt glesbygden gäller insatstid överstigande 10 minuter. Under Maj 2022 vid SOS Alarm Växjö var mediantiden från samtal inkom till 112 tills första larm (inklusive förlarm) för räddningstjänstuppdrag 126 sekunder. Därmed tillkommer denna larmhanteringstid till insatstiden för tid från att larm inkommer till 112 tills att utrymning kan genomföras.

Tabell 8 Förmåga till utrymning via fönster med hjälp av RÖK:s stegutrustning

Tätort	Insatstid	Insats- och larmhanteringstid	Förmåga
Lessebo	10 minuter	12 minuter	11 meter
Hovmantorp	10 minuter	12 minuter	11 meter
Åseda	10 minuter	12 minuter	23 meter
Alstermo	10 minuter	12 minuter	11 meter
Lenhovda	10 minuter	12 minuter	11 meter
Tingsryd*	10 minuter	12 minuter	23 meter
Ryd	10 minuter	12 minuter	11 meter

*Gäller endast Tingsryd tätort söder om Tingsgatan, norr om Tingsgatan överstiger insatstiden 10 min.

8.2.2 Brand utomhus

Effektmål som ska uppnås vid brand utomhus:

- Alla personer ska kunna utrymmas ur hus, fordon eller fartyg
- Ingen brandspridning ska ske från platsen där branden startade eller sprida sig till angränsande områden eller byggnader
- Släckning av brand
- Påverkan på liv, hälsa, miljö och egendom ska minimeras

Nyckeluppgifter för att uppnå angivna effektmål ovan:

- Genomföra insats för livräddning i fordon/fartyg
- Genomföra släckinsats för att bekämpa eller begränsa spridning av brand
- Söka efter brand och snabbt lokalisera den
- Snabbt kunna mobilisera sig i terräng
- Snabbt kunna bilda sig en uppfattning om brandens omfattning
- Förhindra spridning av kontaminerat släckvatten
- Förhindra att liv, hälsa, miljö eller egendom påverkas av spridning av brandrök

Nyckeluppgifterna kan genomföras med de förmågor och resurser vilka presenteras i tabellen nedan. De första två siffrorna i enhetsnumren anger vilken station enheten utgår ifrån, se Tabell 6 ovan för beskrivning av stationernas numrering. Vissa förmågor finns inte inom kommunen men finns genom samarbete med annan räddningstjänst eller nationellt.

Uppgift och förmåga att:	3010 3610 4010	3210	3710 3810 4410	3340 3540	3630 4030	3080	Alt.
Genomföra utvärdig släckning	X	X	X	X			
Med hävare och utrustning göra uppgifter högt ovan mark					X		
Transportera vatten i tank eller container om minst 6000 L			X	X			
Bygga upp slang- och pumpsystem	X	X	X	X			
Med fläkt ventilerar bort rök från exempelvis fordon	X	X	X				
Göra uppgiftsledning och att leda en enhet/grupp.	X	X	X			X	
Göra insatsledning, att samordna enheter, samverkansledning m.m.						X	
Göra systemledning, ledning på strategisk nivå.						X	
Agera som första insatsperson och kunna göra inledande begränsande och livsuppehållande åtgärder.	X	X	X	X		X	
Transportera material och personal i terräng utanför vägnätet med hjälp av 6 eller 4-hjuling med eller utan vagn							3750
Nyttja terränggående fordon med band för transport av material och personal samt släckning eller sjuktransport							3750
Men hjälp av UAV snabbt få en överblick och ge information om omfattning mm.							3270

Tabellen nedan beskriver förmågan att hantera olika händelser, från de mer vanligt förekommande till de mer sällan inträffade.

Brand utomhus		
Fordon Avfall/återvinnig Gräsbrand Skogsbrand	Mindre brand i föremål, enskilt fordon eller gräsbrand	
	Brand i flera fordon, avgränsad brand i avfallsanläggning, mindre skogsbrand. Ingen spridningsrisk	
	Omfattande brand: flera fordon, skogsbrand eller avfallsanläggning och det föreligger stor spridningsrisk	
	Händelsen kan hanteras med kommunens egna resurser	
	Händelsen kan hanteras i samverkan med andra kommuners/organisationers räddningstjänster	
	Händelsen kan hanteras med stöd av samverkan Småland-Blekinge eller med nationella förstärkningsresurser såsom MSB:s förstärkningsresurser: vattenbombande helikoptrar och skopande flygplan	

8.2.3 Trafikolycka

Effektmål som ska uppnås vid trafikolyckor:

- Inga följdolyckor får inträffa
- Arbetsplatsen ska vara säker att vistas på
- Alla drabbade personer ska kunna omhändertas och få sjukhustransport
- Påverkan på liv, hälsa, miljö och egendom ska minimeras

Nyckeluppgifter för att uppnå angivna effektmål ovan:

- Avspärrning av olyckplats
- Stabilisering/säkring av fordon
- Lyft av fordon/del av fordon
- Losstagning av fastklämda snabbt och säkert
- Snabbt kunna bilda sig en uppfattning om olyckans omfattning
- Säkra olyckan mot brand och hantera eventuellt läckage

Nyckeluppgifterna kan genomföras med de förmågor och resurser vilka presenteras i tabellen nedan. De första två siffrorna i enhetsnumren anger vilken station enheten utgår ifrån, se Tabell 6 ovan för beskrivning av stationernas numrering. Vissa förmågor finns inte inom kommunen men finns genom samarbete med annan räddningstjänst eller nationellt.

Uppgift och förmåga att:	3010 3610 4010	3210	3710 3810 4410	3340 3540	3630 4030	3080	Alt.
Göra basräddning vid trafikolycka, utsläpp, lösa föremål etc.	X	X	X	X			
Fungera som buffertfordon vid t.ex. trafikolycka	X	X	X	X	X		
Losstagnung låg: med enklare verktyg att klippa, bända eller kapa, hantera mindre utsläpp	X	X	X	X			
Losstagnung medel: med verktyg för att klippa, bända, trycka etc. vid trafikolycka med personbilar eller liknande fordon.	X	X	X				
Losstagnung hög: med verktyg för att kunna klippa, bända och trycka vid t.ex. trafikolycka med tyngre fordon.	X						
Förmåga till tyngre/högre lyft t.ex. vid bussolycka.	X						
Arbetsjorda vid händelse på elektrifierad järnväg.	3010	X					
Göra uppgiftsledning och att leda en enhet/grupp.	X	X	X			X	
Göra insatsledning, att samordna enheter, samverkansledning m.m.						X	
Göra systemledning, ledning på strategisk nivå.						X	
Genomföra restvärdesräddning på väg	X	X	X	X			
Agera som första insatsperson och kunna göra inledande begränsande och livsuppehållande åtgärder.	X	X	X	X		X	
Utökad tyngre/högre lyft t.ex. vid bussolycka/lastbilsolycka							Rädd Sam

Tabellen nedan beskriver förmågan att hantera olika händelser, från de mer vanligt förekommande till de mer sällan inträffade.

Trafikolycka	
Mindre trafikolycka, singelolycka personbil eller mindre fordon	
Påkörning järnväg, trafikolycka flera fordon, enklare skadeläge, få fastklämda/skadade etc.	
Urspårning/brand i tåg, trafikolycka flera större fordon, komplicerad skadeplats, många skadade (t.ex. buss på sida)	
	Händelsen kan hanteras med kommunens egna resurser
	Händelsen kan hanteras i samverkan med andra kommuners/organisationers räddningstjänster
	Händelsen kan hanteras med stöd av samverkan Småland-Blekinge eller med nationella förstärkningsresurser

8.2.4 Olycka med farliga ämnen

Effektmål som ska uppnås vid olycka med farliga ämnen:

- Alla personer ska kunna utrymmas ur hus eller fordon
- Ingen spridning av det farliga ämnet ska ske från platsen där utsläppet började
- Ingen ska ta skada av farliga ämnen, personal på plats eller medborgare
- Ämnet ska oskadliggöras
- Påverkan på liv, hälsa, miljö och egendom ska minimeras
- Alla ska kunna vara informerade om en eventuellt överhängande fara

Nyckeluppgifter för att uppnå angivna effektmål ovan:

- Identifiering/indikering av farligt ämne
- Livräddning i en miljö med farligt ämne
- Avspärrning/evakuering av område
- I syfte att oskadliggöra eller begränsa spridning av farligt ämne genomföra utvändig eller invändig insats för att:
 - Tätta
 - Valla in
 - Samla upp
 - Pumpa
 - Täcka över
 - Tvätta ner
 - Länsa
- Sanering av personal och drabbade
- Snabbt kunna bilda sig en uppfattning om olyckans omfattning
- Alarmering och varning av allmänheten (bl.a. VMA)

Nyckeluppgifterna kan genomföras med de förmågor och resurser vilka presenteras i tabellen nedan. De första två siffrorna i enhetsnumren anger vilken station enheten utgår ifrån, se Tabell 6 ovan för beskrivning av stationernas numrering. Vissa förmågor finns inte inom kommunen men finns genom samarbete med annan räddningstjänst eller nationellt.

Uppgift och förmåga att:	3010 3610 4010	3210	3710 3810 4410	3340 3540	3630 4030	3080	Alt.
Med fläkt ventilerar och ta upp håll i tak och väggar	X	X	X				
Akut livräddande insats vid olycka med farliga ämnen. Kemskyddsdräkt typ 4 (branddräkt med stänkskydd)	X						
Genomföra avspärrning och varna	X	X	X				
Inledande begränsning vid t.ex. utsläpp farligt ämne. Ex. tätning/sanering	X	X	X				
Indikering av farliga ämnen	X	X	X			X	
Göra uppgiftsledning och att leda en enhet/grupp.	X	X	X			X	
Göra insatsledning, att samordna enheter, samverkansledning m.m.						X	
Göra systemledning, ledning på strategisk nivå.						X	
Genomföra akut restvärdesräddning	X	X	X	X			
Agera som första insatsperson och kunna göra inledande begränsande och livsuppehållande åtgärder.	X	X	X	X		X	
Snabbt få en överblick och ge information om omfattning med hjälp av värmekamera	X					X	
Men hjälp av UAV snabbt få en överblick och ge information om omfattning mm.							3270
Genomföra kemdykning enligt AFS 2007:7							Kem Kronoberg
Leda en kemdykargrupp							Kem Kronoberg

För komplexa händelser med farliga ämnen där inte länets egna resurser är tillräckliga kommer RÖK att begära nationell förstärkningsresurs.

Tabellen nedan beskriver förmågan att hantera olika händelser, från de mer vanligt förekommande till de mer sällan inträffade.

Olycka med farligt ämne		
Begränsat utsläpp av drivmedel, olja, tillbud vätska/gas		
Utsläpp av mindre mängd farligt ämne, enklare situation utan kemdykning och få drabbade		
Omfattande utsläpp av farligt ämne, konstaterad större läckage ledning/cistern. Komplicerad olycka med kemdykning och flertalet drabbade		
	Händelsen kan hanteras med kommunens egna resurser	
	Händelsen kan hanteras i samverkan med andra kommuners/organisationers räddningstjänster	
	Händelsen kan hanteras med stöd av samverkan Småland-Blekinge eller med nationella förstärkningsresurser	

8.2.5 Naturolycka

Effektmål som ska uppnås vid naturolycka:

- Alla personer ska kunna utrymmas ur hus eller fordon
- Alla ska kunna vara informerade om en eventuellt överhängande fara
- Fastklämda eller nödställda personer ska kunna räddas
- Avspärning/utrymning av större drabbat område
- Samhällsviktiga verksamheter ska skyddas från effekter av naturolyckor

Nyckeluppgifter för att uppnå angivna effektmål ovan:

- Livräddning i en svår miljö (översvämmat, nedfallna träd, ras/skred)
- Avspärning/evakuering av område
- Sågning/röjning av nedfallna träd
- Uppbyggnad av översvämningsbarriärer
- Snabbt kunna bilda sig en uppfattning om olyckans omfattning
- Kännedom om väderlek och vädervarningar
- Information till allmänheten om var drabbade och farliga områden finns
- Stabilisering av utsatta byggnader/byggnadselement

Nyckeluppgifterna kan genomföras med de förmågor och resurser vilka presenteras i tabellen nedan. De första två siffrorna i enhetsnumren anger vilken station enheten utgår ifrån, se Tabell 6 ovan för beskrivning av stationernas numrering. Vissa förmågor finns inte inom kommunen men finns genom samarbete med annan räddningstjänst eller nationellt.

Uppgift och förmåga att:	3010 3610 4010	3210	3710 3810 4410	3340 3540	3630 4030	3080	Alt.
Med motorsågsutrustning såga/nedfallna träd	X		X				
Med mindre och större pumpar, pumpa vatten (t.ex. ur källare)	X	X	X				
Med hävare och utrustning göra uppgifter högt ovan mark					X		
Transportera vatten i tank eller container om minst 6000 L			X	X			
Bygga upp slang- och pumpsystem	X	X	X	X			
Genomföra räddning vid klämskador, nedfallna träd, vattenskada, lösa föremål etc.	X	X	X	X			
Förmåga till tyngre/högre lyft t.ex. större föremål.	X						
Göra uppgiftsledning och att leda en enhet/grupp.	X	X	X			X	
Göra insatsledning, att samordna enheter, samverkansledning m.m.						X	
Göra systemledning, ledning på strategisk nivå.						X	
Genomföra akut restvärdesräddning	X	X	X	X			
Agera som första insatsperson och kunna göra inledande begränsande och livsuppehållande åtgärder.	X	X	X	X		X	
Snabbt få en överblick och ge information om omfattning med hjälp av värmekamera	X		X				
Med hjälp av UAV snabbt få en överblick och ge information om omfattning mm.							3270
Transportera material och personal i terräng utanför vägnätet med hjälp av 6 eller 4-hjuling med eller utan vagn							3750
Nyttja terränggående fordon med band för transport av material och personal samt släckning eller sjuktransport							3750

För komplexa händelser med naturolyckor där inte länets egna resurser är tillräckliga kommer RÖK att begära nationell förstärkningsresurs.

Tabellen nedan beskriver förmågan att hantera olika händelser, från de mer vanligt förekommande till de mer sällan inträffade.

Naturolycka		
Översvämning av källare, pumpning/nödställd person		
Sågning/röjning. Olyckor med nedfallna träd		
Större översvämningar, ras och skred eller omfattande naturolycka		
	Händelsen kan hanteras med kommunens egna resurser	
	Händelsen kan hanteras i samverkan med andra kommuners/organisationers räddningstjänster	
	Händelsen kan hanteras med stöd av samverkan Småland-Blekinge eller med nationella förstärkningsresurser	

8.2.6 Drunkning

Effektmål som ska uppnås vid drunkning:

- Alla nödställda personer i vatten eller 1 meter under vattenytan ska kunna räddas
- Räddningstjänst ska ha fått tillträde till platsen med den nödställda.
- Nödställd person ska snabbt kunna lokaliseras av personal vid strandkant, i båt eller från en UAV i luften

Nyckeluppgifter för att uppnå angivna effektmål ovan:

- Snabb sök- och räddningsteknik
- Snabbt tillträde till badplatser
- Snabbt isättande av ytlivräddare/båt
- Snabbt kunna bilda sig en uppfattning om olyckans omfattning
- God kännedom om väderlek och vädervarningar
- God kännedom om välbesökta badplatser, skridskoturer, båtturer, kanotrutter etc.

Nyckeluppgifterna kan genomföras med de förmågor och resurser vilka presenteras i tabellen nedan. De första två siffrorna i enhetsnumren anger vilken station enheten utgår ifrån, se Tabell 6 ovan för beskrivning av stationernas numrering. Vissa förmågor finns inte inom kommunen men finns genom samarbete med annan räddningstjänst eller nationellt.

Uppgift och förmåga att:	3010 3610 4010	3210	3710 3810 4410	3340 3540	3630 4030	3080	Alt.
Göra uppgiftsledning och att leda en enhet/grupp.	X	X	X			X	
Göra insatsledning, att samordna enheter, samverkansledning m.m.						X	
Göra systemledning, ledning på strategisk nivå.						X	
Rädda liv genom livräddning ovan ytan eller 1 meter under	X	X	X				
Med mindre båt som normalt sett EJ är sjösatt, livrädda och/eller transportera personal och materiel.	X	X	4410				
Agera som första insatsperson och kunna göra inledande begränsande och livsuppehållande åtgärder.	X	X	X	X		X	
Genomföra hjärt- och lungräddning med defibrillator – specifikt från räddningstjänsten	X	X	X	X			
Med hjälp av UAV snabbt få en överblick och ge information om omfattning mm.							3270
Genomföra dykinsats i syfte att hitta personer långt under vattenytan							RSB

Tabellen nedan beskriver förmågan att hantera olika händelser, från de mer vanligt förekommande till de mer sällan inträffade.

Drunkning	
Drunkning/tillbud, enstaka personer i ytläge eller 1 meter under ytan	
Drunkning/tillbud. Dykbehov	
Drunkning/tillbud, stort antal nödställda personer	
	Händelsen kan hanteras med kommunens egna resurser
	Händelsen kan hanteras i samverkan med andra kommuners/organisationers räddningstjänster
	Händelsen kan hanteras med stöd av samverkan Småland-Blekinge eller med nationella förstärkningsresurser

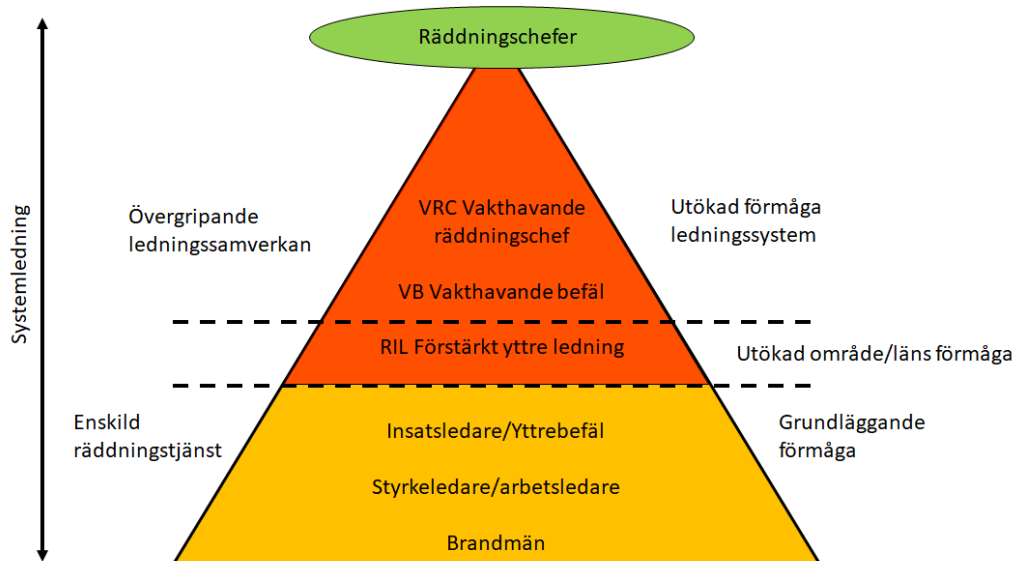
8.3 Ledning i räddningstjänsten

Enligt MSBFS 2021:1 14 och 15 §§ ska kommunen beskriva sin förmåga till övergripande ledning av räddningstjänsten och förmåga att leda räddningsinsatser. Denna beskrivning utgår från Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter och allmänna råd om ledning av kommunal räddningstjänst (MSBFS 2021:4).

Att leda räddningsinsatser spänner sig från att leda en enskild grupp till att leda ett större system som skall hantera flera större händelser samtidigt eller svåra komplicerade händelser. Att kunna leda och hantera stora, komplicerade eller flera samtidiga räddningsinsatser innebär att man behöver samverka för att kunna hantera det tillfredsställande.

8.3.1 Räddningstjänstssamverkan Småland-Blekinge (RSB)

Ledningssystemet utgår från respektive räddningschef som sätter gränserna för hur man skall hantera larmtyper, resurser och ledningsnivåer, en gemensam ledningsdoktrin beskriver hur systemet är tänkt att fungera för de olika typerna av händelserna vilket ledningssystemet utgår ifrån. Gemensamt för systemet är att man har en likvärdig syn och uppbyggnad inom hela området för att skapa och enkelhet och snabbhet i systemuppbyggnaden allt eftersom en eller flera händelse växer och kräver en större ledningskapacitet.

Figur 42 Ledningsnivåerna i systemet.

Ledningssystemet är uppbyggt för att kunna lämna över en eller flera omfattande räddningsinsatser till staten, i första hand sker det av drabbad länsstyrelse och en dialog sker om behovet av att bistå eller överta en eller flera räddningsinsatser. Ledningssystemet skall kontinuerligt ha förmåga att leverera beslutsunderlag och information till drabbad kommun, länsstyrelse, Myndigheten för samhällsskydd samt övrigt berörda myndigheter.

8.3.2 Beslutsdomäner

För ledning av operativ räddningstjänst finns 3 olika beslutsdomäner med skiftande beslutanderätt. De olika ledningsfunktionerna kommer att arbeta inom olika beslutsdomäner och i olika tidsskalor för att hela tiden skapa rätt förutsättningar för att kunna genomföra och ha beredskap för räddningsinsatser.

Uppgiftsledning:

- Bedriva direkt ledning av räddningsenheter/resurser
- Leda en organisatorisk del i utförande av tilldelad uppgift
- Samordna utförandet inom den organisatoriska delen

Insatsledning:

- Utöva den samlade ledningen av en enskild räddningsinsats
- Besluta om räddningsinsatsens mål och taktiska genomförande
- Besluta om och fördela uppgifter till olika organisatoriska delar/funktioner i räddningsinsatsen
- Samordna räddningsinsats genomförande.

Systemledning:

- Definiera och kunna besluta om räddningstjänstorganisationernas roll och tillämpning av uppdrag inom området.
- Kunna besluta om beredskaps av räddningsresurser i förhållande till riskbild
- Definiera och kunna besluta om räddningsinsatsers ramar (avsikt, mål, resurs, tid och geografi) tidigt kunna ta ställning till om räddningsinsats ska startas eller inte startas.
- Kunna samordna och prioritera mellan räddningsinsatser och beredskap utifrån hjälpbehov och riskbild
- Värdera behov och besluta om såväl initiala resurstilldelningar som förstärkningar
- Kunna organisera och anpassa ledningsarbetet under händelser
- Kunna samverka med andra aktörer, offentliga och privata

8.3.2.1 Roller i ledningssystemet

Följande roller och nivåer finns inom ledningsorganisationen:

VRC Vakthavande räddningschef	Högsta beslutsfattare i systemet utgörs av en regional räddningschef i beredskap VRC som har ansvar för att systemet är ändamålsenligt enligt rutiner. Som stöd för att hantera ledning av systemet och säkerställa adekvat beredskap över ytan samt för kontinuerlig omvärldsbevakning finns ett vakthavande befäl VB. VRC har rollen som räddningsledningschef enligt MSBFS 2021:4.
VB Vakthavande befäl	Ett vakthavande befäl (VB) på ledningscentralen svarar i första hand för att säkerställa adekvat beredskap över ytan och göra kontinuerliga bedömningar hur belastat systemet är och förse VRC med beslutsunderlag för denna skall kunna ta beslut om åtgärder krävs för att systemet skall fungera tillfredsställande över hela ytan. VB kan medlyssna samtal som bedöms kunna leda till omfattande eller komplicerade räddningsinsatser eller om det kan bli stor påfrestning på systemet. VB stödjer LB i prioriteringar av räddningsresurser. VB har rollen som driftchef enligt MSBFS 2021:4.
LB Ledningsbefäl	LB medlyssnar normalt alla samtal som bedöms kunna leda till räddningsinsats. LB stödjer SOS räddningsåtgörare RÅ med beslut om att tillföra respektive återkalla styrkor i utlarmningsskedet samt med beslutsunderlag till VB för att denne skall kunna göra påfrestningsbedömningar på systemet.
RIL Regional insatsledare	Högsta ledningsnivå på skadeplats utgörs av regional insatsledare RIL. Funktionen RIL larmas till större insatser där det föreligger av ett utökat ledningsbehov och förväntas kunna agera som räddningsledare, stabschef* eller insatschef, såväl som i stödjande roller i både system-, insats- och uppgiftsledning. Regional kan även betyda annat än länsvis och det kan samtidigt finnas fler RIL beroende på hur dimensioneringen av ledningsfunktionen ser ut i övriga organisationer.
IL Insatsledare	Andra ledningsnivå utgörs av insatsledare IL som finns i jour eller beredskap beroende på vilken organisation IL tillhör. Funktionen IL larmas vid behov till insats där det normalt sett är larmat flera räddningsstyrkor och arbetar där med ledning av insats tillsammans med övriga befäl i det ledningsteam som skapas på skadeplats. Insatsledaren kan agera i rollen som insatschef, stabschef*, funktionschef*, räddningsledare eller storsektorchef.
SL/AL Styrkeledare/ Arbetsledare	Första ledningsnivå utgörs av styrkeledare SL som finns i jour eller beredskap beroende på vilken kategori RVB eller heltid som SL tillhör. SL larmas antingen som första insatsperson FIP och/eller som SL tillsammans med sin räddningsstyrka. SL leder insats antingen själv eller tillsammans med övriga befäl i det ledningsteam som skapas på skadeplats.

*Utformningen av uppbyggnaden av stab (inre och yttre) med tillhörande roller är ett pågående arbete inom Räddningstjänstsamverkan Småland-Blekinge, där ett färdigt koncept inte är beslutat ännu.

8.3.2.2 Räddningsledare

Enligt 3 kap 16 § lagen (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) är räddningschefen räddningsledare men kan uppdra åt någon annan behörig att vara räddningsledare vid en räddningsinsats. Vakhavande Befäl har möjlighet att vara räddningsledare tills befäl med delegation att agera som räddningsledare är utsedd vilket det vanligtvis är förutbestämt eller vid tillfällen då inget befäl finns på platsen. Samtliga befäl i ledningsorganisationen (se ovan) ska kunna verka som räddningsledare inom samtliga kommuner eller organisationer som omfattas av ledningssystemets område. Räddningsledaren är ytterst ansvarig för arbetet på skadeplatsen och anger mål med insatsen. Räddningsledaren ansvarar för att målen med insatsen är tydligt kommunicerat till personalen på skadeplatsen. Räddningsledare ska kontinuerligt följa upp och vid behov justera genomförandet för att nå målet med den enskilda räddningsinsatsen. Det ska alltid tydligt framgå vem som är räddningsledare vid en insats. Övertagande av räddningsledarrollen skall tydligt kommuniceras. Räddningsledaren ansvarar för att varje räddningsinsats avslutas enligt 3 kap 9 § LSO.

8.4 Samtidiga och omfattande räddningsinsatser

Vid flera samtidiga eller vid resurskrävande räddningsinsatser inom kommunen kan Räddningstjänstsamverkan Småland-Blekinge (RSB) resurser omfördelas utifrån rådande behov. Det görs inom ramen Räddningstjänstsamverkan Småland-Blekinge (RSB) och den systemledningsorganisation som finns upprättad. Räddningsstyrkor och ledningsfunktioner anpassas både till numerär och geografisk placering vid förändrad risk- och hotbild i syfte att:

- bedriva övergripande ledningsarbete
- genomföra räddningsinsatser
- skapa beredskap för nya räddningsinsatser

Samarbetet mellan räddningstjänsterna stärker förmågan till effektivt ledningsarbete vilket medför följande fördelar för de olycksdrabbade:

- snabbare hjälp till den olycksdrabbade vid flera samtidigt inträffade olyckor
- utökad förmåga till snabb resursupplyggnad
- större uthållighet vid flera samtidiga eller omfattande räddningsinsatser
- utökad förmåga att hantera alternativa händelseutvecklingar.

VRC ansvarar för den övergripande prioriteringen mellan en eller flera samtidiga räddningsinsatser och den rådande beredskapen över tid. VB ska kontinuerligt följa utryckningsverksamheten och följa upp räddningsinsatsernas effekt gentemot hjälpbehov och andra skyddsvärden. Prioriteringar av resurstilldelning i det tidiga skedet vid samtidiga räddningsinsatser utförs av LB efter bedömt behov. VB har mandat att besluta om alarmering och beredskapsproduktion inom de ramar som fastställs gemensamt eller av de direkta beslut som VRC ger.

8.5 Räddningstjänst under höjd beredskap

RÖK:s organisation för räddningstjänst under höjd beredskap bygger på anpassning och förstärkning av den fredstida organisationen. Under höjd beredskap kommer fullständigt fokus vara inriktat på skadeavhjälpande verksamhet.

För att säkerställa en höjd insatsförmåga för höjd beredskap och krig är personalen krigsplacerad vid RÖK. Vidare kan på beslut av räddningschefen övergång till krigsorganisation enligt plan med tvåskiftstjänstgöring ske varvid insatsstyrkornas numerär dubblas

Som tillkommande arbetsuppgifter enligt 8 kap. 2 § LSO ska kommunens organisation för räddningstjänst under höjd beredskap ansvara för:

1. Upptäckande, utmärkning och röjning av farliga områden.
2. Indikering, sanering och andra åtgärder för skydd mot kärnvapen och kemiska stridsmedel.
3. Kompletterande åtgärder som är nödvändiga för att verksamhet enligt de tillkommande uppgifterna ska kunna fullgöras.
4. Personal inom räddningstjänstförbundet ska under höjd beredskap delta i åtgärder för första hjälpen åt och transport av skadade samt för befolkningsskydd.

9 Uppföljning, utvärdering och lärande

Enligt MSBFS 2021:1 19 och 20 § ska kommunen beskriva hur verksamheten följs upp och utvärderas samt hur kommunen arbetar med olycksundersökningar.

Räddningstjänsten Östra Kronobergs verksamhet utvärderas kontinuerligt i förbundsdirektionen där framför allt ekonomi, verksamhetsplan och tillsynsplan följs upp, beslutas och återrapporteras. Årlig uppföljning till medlemskommunerna görs via årsredovisning och bokslut. Medlemskommunernas fullmäktigeförsamlingar har också utsett lekmannarevisorer för granskning av verksamheten, som i sin tur anlitar sakkunniga revisorer. Medlemsdialog sker en gång per år i samband med budgetarbete och ramtilldelning.

Olycksundersökning enligt 3 kap. 10 § LSO syftar till att klarlägga orsakerna till olyckan, olycksförloppet och hur insatsen har genomförts. Utredningarna och uppföljningen av dessa har betydelse för räddningstjänstens bedömning gällande eventuella förebyggande åtgärder som exempelvis tillsyn eller kommunikation med medborgaren samt för metodutveckling och planering för framtida räddningsinsatser. De får också betydelse för utformningen av de mål som anges i handlingsprogrammet och för riskanalysen vilken utgör underlag till denna. Den personal i som genomför olycksundersökningar är brandingenjörer, insatsledare eller styrkeledare. En händelserapport skrivs efter varje genomförd räddningsinsats vilken utgör en grundläggande olycksundersökning, medan mer omfattande olycksundersökningar genomförs vid behov.

Bilaga A: Dokumentförteckning

Kompletterande referensdokument:

- Räddningstjänsten Östra Kronobergs ägardirektiv
 - Beslutad av fullmäktige i respektive kommun den 2012-04-23, 2012-04-24 och 2012-04-26
- Räddningstjänsten Östra Kronobergs förbundsordning
 - Beslutad av fullmäktige i respektive kommun den 2019-04-08, 2019-04-23 och 2019-04-29
- Underlag för kvantitativ riskanalys
 - Beslutad av räddningschefen den 2021-09-10

Tabellen nedan redovisar en sammanställning av ingångna avtal med betydelse för förbundets förmåga till förebyggande arbete och räddningsinsats.

Beskrivning av avtal	Parter
Rakel Kronoberg	Rakel Kronoberg och förbundet.
RVR, avtal avseende restvärdesräddning, sanering, evakuering av tåg samt utbildning för arbetsordning och arbete på väg- och spårområde	Försäkrings-branschens restvärdesräddning I Sverige AB och förbundet.
IVPA, avtal angående räddningstjänstens deltagande vid larm i väntan på ambulans och sjukvårdslarm	Region Kronoberg och förbundet.
Räddningstjänstsamverkan Småland-Blekinge är en samverkan om ett gemensamt räddningssystem för övergripande ledning.	Räddningstjänsterna i Jönköpings län, Kronobergs län, Blekinge län, Ydre, Hultsfred, Vimmerby och Västervik
Gränslös räddningstjänst. Överenskommelse om samverkan mellan räddningstjänsterna i Kronobergs och Blekinge län, inklusive ledningsorganisation, operativ samverkan och förebyggande arbete	Räddningstjänst-organisationer i Kronobergs och Blekinge län.
Verksamhetssystem, (Daedalos) avtal om nyttjanderätt till datorstödssystem för operativ och förebyggande verksamhet	Lunds Program Arkitekter (LPA) och förbundet.
SOS Alarm, samarbetsavtal avseende kommunal räddningstjänst	SOS Alarm och förbundet.
Övervakningssystem för felsökning och utalarmering	

Bilaga B: Beskrivning av samråd

Detta handlingsprogram antogs av förbundsdirektionen för samråd den 2022-03-31.

Samrådshandlingen skickades på remiss den 2022-04-04 till de kommuner och myndigheter vilka presenteras i tabellen nedan som fick möjlighet att yttra sig senast den 2022-05-10.

Tabellen nedan visar även huruvida remissinstansen svarat på remissen och om de inkommit med synpunkter. I förekommande fall presenteras synpunkterna/åtgärderna i tabellen på nästa sida.

Remissinstans	Svarsdatum	Synpunkter
Uppvidinge kommun	2022-05-23	Nej
Lessebo kommun	Ej svarat	
Tingsryds kommun (TK)	2022-05-06	Ja
Växjö kommun	2022-05-02	Avstår från yttrande
Karlskrona kommun	Ej svarat	
Karlshamns kommun	2022-04-12	Nej
Ronneby kommun	Ej svarat	
Olofströms kommun	Ej svarat	
Högsby kommun	Ej svarat	
Emmaboda kommun	Ej svarat	
Nybro kommun	Ej svarat	
Vetlanda kommun	Ej svarat	
Ljungby kommun	Ej svarat	
Markaryds kommun	Ej svarat	
Älmhults kommun	Ej svarat*	*Svar från Rtj Älmhult
Räddningstjänsten Östra Blekinge (RÖB)	2022-05-11	Ja
Räddningstjänsten Västra Blekinge (RVB)	2022-04-13	Ja
Räddningstjänsten Emmaboda-Torsås	2022-04-11	Nej
Räddningstjänsten Älmhult (RÄ)	2022-05-09	Ja
Räddningstjänsten Ljungby	Ej svarat	
Räddningstjänsten Markaryd	Ej svarat	
Värends Räddningstjänst	Ej svarat	
Räddningstjänsten Högsby	Ej svarat	
Räddningstjänsten Nybro	Ej svarat	
Högländets Räddningstjänstförbund	Ej svarat	
Trafikverket (TV)	2022-05-10	Ja
Region Kronoberg	Ej svarat	
Länsstyrelsen i Kronoberg	Ej svarat	
Polismyndigheten region syd	Ej svarat	
Försvarmakten Södra militärregionen	Ej svarat	

I tabellen nedan redovisas inkomna synpunkter eller de åtgärder som vidtagits som ett resultat av dessa. Grön färg indikerar vidtagen åtgärd enligt inkommen synpunkt medan röd färg indikerar synpunkt vilken inte åtgärdats och gul färg indikerar delvis åtgärdad synpunkt.

Yttrare	Åtgärder enligt yttrande (grön) / Ej åtgärdad synpunkt med motivering (röd)
RÖB	8.1.2.2 kap: Förändringar i beskrivning av gränslös räddningstjänst och DRH för att inte utesluta räddningstjänster utanför Kronobergs län.
	8.1.2.3 kap: Ändrat tempus.
	8.1.7.2 kap: Benämning "Militärregion syd" ändrat till "Södra militärregionen"
	Benämning "Räddningssystem Småland-Blekinge" ändrat till "Räddningstjänstsamverkan Småland-Blekinge" i samtliga förekommande fall.
RVB	Benämning "Räddningssystem Småland-Blekinge" ändrat till "Räddningstjänstsamverkan Småland-Blekinge" i samtliga förekommande fall.
	Benämning "Larmbefäl" ändrat till "Ledningsbefäl" i samtliga förekommande fall.
	8.1.2.3 kap: Ändrat tempus.
	8.3.2.2 kap: Formulering "utse behörig räddningsledare" ändrat till "uppdra åt någon annan behörig att vara räddningsledare"
	Bilaga A: Avtal om gränslös räddningstjänst. Tidigare formulering "samverkan mellan räddningstjänsterna i Kronoberg" ändrat till "samverkan mellan räddningstjänsterna i Kronobergs och Blekinge län"
TK	2 kap. sid 7: Tillägg gällande utvecklingstendenser i Tingsryds kommun "Väckelsång kan få en betydligt ökad inflyttning i samband med planerad EKO-by"
RÄ	4 kap: Beskrivningarna per olyckstyp ger ingen information om var de geografiskt inträffar. Enligt allmänna rådet till 8 § MSBFS 2021:1 framgår att beskrivningen per olyckstyp bör ta hänsyn till plats. Motivering: Åtgärden hinner inte vidtas inom tidsramen för fastställande av Handlingsprogrammet. Synpunkten tas dock med i åtanke vid framtida aktualisering.
	7 kap: Enligt allmänna rådet till 11 § MSBFS 2021:1 bör beskrivningen av kommunens förebyggande arbete omfatta organisation samt resurser. Motivering: Den förebyggande verksamheten är under omstrukturering varför detta inte specificeras här. Inför kommande aktualisering när organisationen är noggrannare planerad kommer detta specificeras enligt synpunkt.
	8.1.5 kap: Benämning "responstid" ändrad till "insatstid" i de fall den felaktigt förekommit.
	8.1.5 kap: Ändrat i löptext så att det framgår vilken larmhanteringstid som används i beräkningarna och vilka hastighetsbegränsningar eller övriga vägfaktorer som nyttjats i körtidsanalyserna.
	8.2.1.1 kap: Förändringar i beskrivning av insatstider och larmhanteringstider för att beakta föreskriftskravet i 13 § MSBFS 2021:1. Däremot har ingen geografisk representation tillförts då det bedöms att befintlig beskrivning av de tätorter där utrymning via fönster med hjälp av räddningstjänstens stegutrustning är möjligt inom godtagbar tid är tillräcklig.
TV	8.1.5 kap: "Det förefaller mer pedagogiskt att använda en omvänd färgskala där grönt visar kortast och rött längst responstid." Motivering: Körtidsanalysen är framtagen av extern leverantör och hinner således inte vidtas inom tidsramen för fastställande av Handlingsprogrammet. Synpunkten kommer dock tas i åtanke vid kommande beställning av ny körtidsanalys.

Bilaga C: Hamnar och dess gränser i vatten

Inom Tingsryd, Lessebo och Uppvidinge kommuner finns inga gränser mellan kommunens respektive statens ansvarsområde för räddningstjänst i anslutning till hamnar enligt 3 kap 3 § FSO.